

VALDŽIA PANAIKINO DIENA BE PAUKŠTIENOS

AMERIKA PAREIKALAVO APRĘŽTI VETO TEISE SAUGUMO TARYBOJ

Nenori, kad sovietų valdžia uždraustų taikiom valstybėm įstoti į tarptautinę organizaciją

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d.—Agrikultūros sekretorius Anderson ir piliečių komiteto pirmininkas Luckman šiandien paskelbė, kad valdžia panaikino Dieną be paukštienos. Abiejų pasirašytas bendras pareiškimas sako, kad valdžia ieško kitokių būdų javams taupyti. Pasirašymas ketvirtadieniais nevalgyti paukštienos atšauktas.

Bet agrikultūros sekretorius prašo, kad gyventojai vengtų ketvirtadieniais valgyti kiaušinius. Valdžia ir toliau prašo antradieniais nevalgyti mėsos.

LAKE SUCCESS, N. Y., lapkr. 7 d.—J. A. Valstybių atstovas šiandien pasiūlė Jungtines Tautoms apręžti veto teisę. J. V. pasižada pačios veto teisės nevertoti, kai svarstomas naujų narių priėmimas į Jungtines Tautas.

Yra visa eilė taikių valstybių, norinčių įstoti į Jungtines Tautas, bet sovietų atstovas vetavo jų prašymus. Gromyko statė sąlygas kitiems saugumo tarybos nariams priimti Italiją, Austriją, Portugaliją, Irlaniją, Transjordaniją ir kitas valstybes.

Gromyko reikalavo, kad į

Jungtines Tautas būtų priimtos Albanija, Bulgarija, Vengrija ir Suomija. Šioms valstybėms nesurinkus reikalingo balsų skaičiaus, Gromyko vetavo kitų valstybių priėmimą.

Manoma, kad Jungtinių Tautų asamblėja sutiks apręžti veto teisę ir taikiai su kaimynais sugyvenančios valstybės bus priimtos į tarptautinę organizaciją.

Sovietų valdžios nutarimas boikotuoti mažąją asamblėją šiandien buvo labai aštriai kritikuojamas britų atstovo Hartley Shawcross. Jeigu iki šio meto dar buvo abejojama apie susikirstymą pasaulio į rytus ir vakarus, tai vakar padarytas Višinskio pareiškimas boikotuoti tarptautinės organizacijos nutarimus tą susikirstymą patvirtino. J. V. atstovas pareiškė įsitikinimą, kad sovietų valdžia pakeis savo nutarimą ir bendradarbiaus su mažąja asamblėja.

Asamblėjon suvažiavę atstovai sako, kad reikia turėti galvoje, jog jau yra du pasauliai. Darant tarptautinės organizacijos nutarimus, šį padalinimą reikia turėti galvoje.

Bijo, kad neužkankintų lenkų

LONDONAS, lapkr. 7 d. — Stanislaw Mikolajczykas bijo, kad Varšuvos valdžia neužkankintų trijų lenkų, sumintų čekų pasienyje.

Varšuvos valdžia vakar paskelbė, kad Mikolajczyko sekretorė ir du jo bendradarbiai buvo suimti čekoslovakijoje, bet čekų valdžia šiandien paneigė šias žinias.

Mikolajczyk sako, kad valdžia gali ir neskirti jiems mirties haasmės, bet suimtieji bus iki mirties prikaninti. Panašiai lenkų policija elgėsi ir su kitais valstiečių partijos veikėjais.

biausieji pasirošimai.

Pabalčio uostų rusai netaiso, didesnių tvirtovių čia nestato, nes įsiveržimas iš šiaurės Rusijai nepavojingas. Hitleris, siūsdamas kariuomenę šiaurėn, padarė didelę klaidą. Stalinas būtų karą pralaimėjęs, jeigu naciai būtų pagrobė Kaukazą.

Stalinas tatoi supranta, todėl ir kelia karo pramonę į Rytus, stiprinasi Kaukazo, Juodosios jūros srityje.

Koks jugoslavų "maistas vaikams"

NEW YORK, N. Y., lapkr. 7 d. — Amerikos jugoslavų fondas rinko aukas karo našlaičiams ir Jugoslavijos vaikų lgoninėms, bet prieš porą savaitių jis išsiuntė Titui 4 didelės dėžės radaro įrengimų ir 26 dėžes radijo siųstuvų ir įvairiausių dalių.

Ant dėžių buvo užrašyta, kad tai "maistas vaikams", bet FBI agentai liepė jas atidaryti, kad galėtų patikrinti to maisto gerumą.

Jie išaiškino, kad Jugoslavijon buvo siunčiama karo medžiaga, kuri karo vadovybei atrodė nereikalinga.

KOMITETA NARIAI NEVYKUSIAI ATSKINASI

Jugoslavų komiteto nariai sako, kad jie nieko nežino apie radarus ir medžiagą radijo siųstuvams.

Komiteto atstovė Zlata Bakalovich pareiškė, kad komitetas buvo išnuomojęs Tito ambasadoriui sandėlį, kad pati ambasada siūnčia minėtas medžiagas.

Bloga, kad visi reikalingi leidimai yra padaryti komiteto vardu. Komiteto nariai turės dabar aiškintis apie Jugoslavijos vaikų "maisto kokybę".

—Minnesota valstijoje vakar iškrito daug sniego, teko uždaryti mokyklas. Vietomis susisiekimas nutrauktas.

—Daugelis J. Valstybių kariuomenės, Europoj paleistų iš karo tarnybos, vėl jon įsirašo. Juos gasdina nepaprastai aukštos J. V. maisto kainos.

Senatorius Brewster

Senatorius Owen J. Brewster stebi Howard Hughes'o didžiausį pasaulyje lėktuvą, atvaizduotą telefone.

REPUBLIKONAI NESITIKI ŠIAIS METAIS SUMAŽINTI MOKESČIŲ

Kongreso komitetas vakar vėl pradėjo tyrinėti Howard Hughes sutartis, liūdijo B. E. Meyers

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — Republikonų partijos vadovybė jau nesitiki šiais metais sumažinti valstybės mokesčių.

Komiteto pirmininkas Knutson, pasikalbėjęs su atstovų rūmų pirmininku Martin, pareiškė, kad įstatymo projektas mokesčiams mažinti bus svarstomas po Naujų Metų.

Bet Knutson pabrėžė, kad ateinančiais metais mokesčių klausimas bus pirmoje kongreso darbų tvarkos vietoje.

KONGRESAS TYRINEJA HOWARD HUGHES

Kongreso komitetas šiandien ir vėl pradėjo Howard Hughes bendrovės sutarčių tyrinėjimą. Sostinė šiandien atskrido pats H. Hughes, bet komiteto pirmininkas jo dar neiššaukė. Firmiausios pareiškimas šiandien padarė gen. Bentet E. Meyers, kuris karo metu tvarkė aviacijos statybos reikalus.

Kongreso posėdin buvo atneštas registruotas gen. Meyers ir Robert Lovett pasikalbėjimas apie Hughes lėktuvus.

MEYERS NEPRITARĖ HUGHES UŽSAKYMUI

Atsargon išėjęs gen. Meyers pareiškė komitetui, kad jis pasirašė sutartis su Howard Hughes bendrove pagal karo sekretoriaus pavaduotojo Patterson įsakymą.

Jis patyrė, kad gen. B. A. Meyers patvirtino sutarties projektą.

Howard Hughes pareiškė, kad jis duos reikalingus paaiškinimus apie tariamą mokesčių neprimokėjimą.

—Norima atimti iš valstybės departamento užsieniečiams teikiamų pašalpų reikalus. Siūloma sudaryti specialią įstaigą šiam reikalui.

Vėliausios Naujienos

—Sovietų valdžia nepakvietė J. Valstybių karo atstovų dalyvauti Maskvos kariuomenės parade, bet jie galėjo viską stebėti iš ambasados balkono. Rusai pakvietė J. V. ambasadorių, bet šis atsisakė dalyvauti.

—Australijos mokslininkai vakar paleido radaro spindulius į mėnulį. Atsakymas sugrįžo į 2¼ sekundės. Australiečių patyrimai patvirtino praeitais metais amerikiečių padarytus bandymus.

—Paryžiuje sustreikavo vandenteklių darbininkai, miestas paliktas be geriamo vandens.

—Kongreso tyrinėjimo metu paaiškėjo, kad atsargos gen. Meyers reikalavo iš Howard Hughes 50,000 dolerių "paskolos", bet jos negavo. Šis faktas labai plačiai komentuojamas.

—Anna Pauker, įtakinga kominternio veikėja, vakar buvo prisaikdinta Rumunijos užsienio ministerio pareigoms. Praeitą mėnesį ji atstovavo Rumunijos komunistų partiją Varšuvos konferencijoj.

BALFO SEIMAS PRAĖJO LABAI PASEKMINGAI

Pakeista BALFo konstitucija, išrinkta nauja valdyba ir direkcija, sudaryti komitetai

"Naujienų" korespondento pranešimas telefonu)

Trečiadienį prasidėjęs Bendro Amerikos Lietuvių Fondo seimas baigė darbą ketvirtadienį. Seimas buvo labai pasekmingas, jame buvo aptarta visa eilė labai svarbių klausimų.

Seiman atvažiavo 83 delegatai iš skyrių. Be to, atvyko 20 direkcijos narių arba jų pavaduotojų. BALFo direkcija buvo susirinkusi į posėdį dar prieš seimo atidarymą. Direktoriai svarstė bėgamuosius klausimus.

BALFo pirmininkas, sekretorius ir išdinininkas padarė raportus seimui. Visų raportai buvo priimti ir patvirtinti. Suvažiavusieji nutarė ir ateityje dirbti ta pačia kryptimi, nes tremtyje atsidūrusiems lietuviams pašalpa dabar labai reikalinga.

Seimas nutarė remti imigracijos biurų tremtinių reikalams tvarkyti. Biuras privalės bendradarbiauti su įvairiomis organizacijomis, kurios turi teisę išduoti organizacinius affidavitus Amerikon įvažiuoti norintiems tremtiniais. Tokius affidavitus gali išduoti International Relief and Rescue Committee, Catholic Welfare Conference ir viena protestonų organizacija.

Į Tremtinių reikalų biurą nutarta pakviesti abu susivienijimus, BALFą ir Amerikos Lietuvių Tarybą.

Seimas nutarė sudaryti apšvietos ir sveikatos komisijas. Šiam nutarimui reikėjo pakeisti BALFo konstituciją.

Vėliau seimas išrinko naują valdybą ir direkciją. Jeigu neįskaityti mažų pakaitų, tai direkcion ir valdybon įėjo beveik tie patys asmenys, kurie iki šio meto tvarkė BALFo reikalus. BALFo pirmininku ir vėl išrinktas kun. Končius, sekretorium — Mrs. Nora M. Gugis, o išdinininku — Albinas Trečiokas.

LAIKAS ATITAIKYTI STALINO IR HITLERIO PADARYTĄ SMURTĄ

Demokratijos negali atiduoti Stalinui trijų Pabalčio kraštų, sako Henry de Chambon

Šveicarų dienraštis "Die Tat" (1947.9.16) parašė straipsnį apie prancūzo Henry de Chambon knygą "Baltijos kraštų tragedija." Jame Baltijos kraštų okupaciją laiko tarptautiniu klausimu, prie kurio aiškėja, ar didžiosios tautos renkasi jėgą ar teisę tarpusavio santykiams.

"Brutali rusų praktika siekia visu spartumu sunaikinti Baltų tautas, kol dar Vakarų taikos meilė nesikonkretizuoja veiksmais. — Šiandien ji daugiau sveria, kaip gera teisė, kuri negali būti paremta kumščia. Chambono knygos tikroji vertė iškilis ateityje, jeigu bus prieita ligi to, kad bus pašalintas ir kitas karčiausias Stalino-Hitlerio susitarimo vaisius.

VAKARAI ATSIKAKĖ DUOTI PABALTIJŲ STALINUI

Čia glūdi trijų Baltijos valstybių tragika ir principinė reikšmė: 1939 m. tarp Rusijos ir Vakarų nepasiektas susitarimo, nes Vakarų valstybės atsisakė įvesti į Rusijos nasrus Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Tada Stalinas ir Molotovas kreipėsi į Hitlerį, kuris norimą parašą mielai davė. Baltijos valstybių išprievartavimas šiandien yra vienintelis dalykas, kas liko iš Hitlerio sukurtų aktų.

REIKIA DAUGIAU ŽINIŲ APIE PABALTIJ

Vakarų pasaulis, kuris 1939 m. buvo likęs ištikimas teisei ir labiau rizikavęs susilaukti Hitlerio-Stalino sąjungos bei iš jos einančio karo, nekaip paaukoti šias tris taikingas tautas. Šiandien vis dėlto tebetoleruoja šita tebesitęsiantį nelemta Hitlerio-Stalino sąjungos padarinį.

Toliau laikraštis nurodo glaudžius kultūrinius ryšius tarp Prancūzijos ir Estijos, Latvijos ir ypač Lietuvos, Anglijoj, Italijoj šie kraštai taip pat esą gerai pažįstami iš vertimų, tik šveicarija esanti pavyzdingo "apšviestojo" nežinojimo rolė.

DAUGUVIETIENĖ ISVYKO Į LIETUVĄ

Į Lietuvą išvyko buv. dramos artistė N. Vosyliūtė-Dauguvietienė, kurios vyras jai rašė laiškus, vis ragindamas grįžti. Galima laukti pasirodant jos vardu pareiškimų. (E)

Siūnčia ekspedicijas į pietus

CANBERRA, Australija, lapkričio 7 d. — Australijos valdžia paskelbė, kad dar šiais metais ji pasiųs tris ekspedicijas į Pietų Ašigalį.

Ekspedicijom įsakyta surasti patogias vietas nuolatinėm bazėm, iš kurių būtų galima saugoti Australijos ir britų interesus.

Australijos valdžia yra nusistačiusi įsteigti nuolatinės oro stotis Princesės Elzbietos įlankoje. Australiečiai nori būti pirmaisiais žmonėm nuolat Pietų Ašigalyje apsigyvenusiais.

Giedras, šaltas. Saulė teka — 6:32; leidžiiasi — 4:37.

Sveikino rusų tautą, ne valdžią

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — Prezidentas Trumanas šiandien pasiuntė Nikolai Šver-

RUSAI NORI APGINTI KAUKAZĄ

Laretei pasakoja, kad sovietų valdžia bijo užpuolimo Kaukazo srityje, ten ir eina svar-

RYTOJ NAUJIENU RUDENINIS KONCERTAS

Sokol Salėje, 2337 South Kedzie Avenue.

Pradžia 3:30 valandą popiet.

TĖVYNĖS PASILGĖ

Tremties gyvenime lietuviškoji grožio literatūra žydi. Tegu tie žiedai dar nėra tokie ryškūs, kokie gal privalėtų būti, tegu jų žiedų spalvingumas ne visuomet suderintas kokį, kad gamtoje randame. Tegu kartais neprasminga vaizkumą įžiūrime, kas širdies gelmėse ir prote tūno. Tegu tie žiedai kartais greičiau nuvyta, negu buvo to laukia-

ma. Tegu... Ne taip jau svarbu, ne tame pati esmė glūdi. Svarbu, kad tremties gyvenime derlinga dirva šiuo metu nėra apleidžiama, ji purenama ir tenais sėjama grūdai, kurie savo metu duos gausius vaisius. Ateis metas ir toje dirvoje pasirodys našūs pumpurai ir jie duos tokius žiedus, kurie visame savo grožyje pasirodys ir gal nenuvystamai amžius žydės. Dabar dar neturima tinkamo išbėgimo, reikiama perspektyvos, kad tasai grožio žodis prabiltų prasmingai, giliai suprasdamas šių dienų gyvenimo raidos esmę ir prasmę.

Dabar dar daug tiek eilėse, tiek prozoje užtinkame personalijos, kuri kartais visa vykusi paliečia išgyventas ar gyvenamas sunkias gyvenimo valandas. Jei prozoje daugiau užtinkame ne taip jau tolimos praeitės gyvenimo vaizdus, kartais visai vykusi atpasakotus, tai eilėmis mėgiama tvėrciausi atsiminti dabartį, o kadangi toji dabartis ir tenai ir naujoje kartu nesuteikianti veik jokios vilties atečiai, arba nesugebama tos ateities įžiūrėti, tai visai nenuostabu, kad eilėse randame kartais nusivylimio ženklų, gal nuovargio, gal perdidelio pasikendimo savo asmenybėje, bet ir čia kartais pasitaiko vykusių dalykėlių, paveikią skaityto-

ją, ypač tą skaitytoją, kuris tremtyje gyvena. Jam tai visa arčiau, sava, išgyventa ir todėl suprasta gal geriau, negu bus suprasta tu, kurie panašių gyvenimo valandų nėra išgyvenę. Suprastų ir kiti, jei visa tai tinkamoje aukštumoje esminiai ir visai prasmingai tos išgyventos valandos būtų plačiau suprstos ir įvilkto į grožio rūbus. Nudieninėje tremties gyvenimo grožio literatūroje pasigendame dirbančios žmonijos siekiamų bendrų idealų ir tos vilties, kad ne vieni tik mes, bet daug kas siekia bendro išlaisvinimo žmogaus, tautos, valstybės iš bet kurio žmogaus pavergimo, ar tai moralio, ar tai medžiaginio gyvenimo srityje, nepriklausomo gyvenimo ne tik politiniai valstybine prasme, bet nepriklausomo gyvenimo ne tik savoje valstyboje, ar tautoje, bet bendrai. O kaip šito skaitant grožės literatūrą mes pasilgstame, tai ir toji grožės literatūra mus tiek nesužavi, kiek galėtų ir padaryti, jei ji pakiltų aukščiau savo asmenybės gyvenimo.

Suprantama, tuo pačiu ji negali prarasti literatūrinės vertės, jei ji turi visus tuos privalumus, kuriuos privalo turėti grožio literatūra, nors ji ir nebūtų pasiekusi visos žmonijos, taurios žmonijos, mąstančios žmonijos ir siekiančios visiems bendrų priimtinių idealų.

O vistiek, kad ir šių dienų mūsų tremties gyvenime gimusioje grožės literatūroje kartais užtinkame tokių dalykėlių, kurie labai giliai pasilieka atmintyje ir ilgai rausiasi tiek mūsų širdyse, tiek mūsų proto laboratorijoje. Jei tokių dalykėlių mažiau užtinkame prozoje, tai jų žymiai daugiau eilėraščiuose, ypač tuose, kurie gyvai paliečia

KVIEČIU SLA. NARIUS Į NAUJIENŲ KONCERTĄ

Pereitą sekmadienį mes SLA nariai turėjome sekmingą mūsų organizacijos jubiliejų. Visi žinome, kas mums padėjo jį sekmingu būti: Naujienos, Sandara, pp. Krukas, Vanagaitis, Budrikas, Šaltimieras ir ponis Barcus. Per Naujienas ne tik jubiliejų skelbėme, o ir visokiariopai SLA reklamavome. Vietos mums buvo duodama, kiek tik norėjome. Dovanai. O ji yra brangi leidėjams.

Per Naujienas kuopos, nariai ir apskritis skelbia savo susirinkimus, parengimus, pasimojimus ir jų pasekas — dovanai. Naujienose SLA nariai agituoja už Susivienijimą ir svarsto jo reikalus laisvai. Neveltui SLA daktaras-kvotėjas S. Biežis viename būrelyje pareiškė, kad nei vienas laikraštis nėra tiek pasitarnavęs SLA, kiek Naujienos.

Tad visi Susivienijimo nariai, gyvenantieji Chicagoj ir arti jos, parodykite dėkingumą savo dosniam kaimynui — Naujienoms, atsilankymu į jų koncertą būsimajam sekmadienį. —DR A. MONTVIDAS, 6-tos apskr. pirm.

dabarties gyvenamas tremties valandas.

Prozai reikalinga ilgesnė laimės perspektyva ir kartu kruopštesnis esminis momento supratimas, jo išbėgėjus supratimas, tuo metu kaip rašantiems eiles dalinai visa šita atpuola.

Štai neseniai išėjo iš spaudos 48 puslapių mažučio formato eilėraščių knygelė — BALTIJA SAUKIA, Prano Lemberto rašyta.

Kur ji išėjo, nėra pažymėta, bet tenka spėti, kad ji rašyta Anglų zonoje Vakarų Vokietijoje.

Mūsų tremties literatūroje žymėtinai dalykėlis. Pranas Lembertas savo eilėraščius pradeda šiuo pasvingu posmu:

Ir pramušė ašaros juoda granitą— Kai verkė klajūnas Tėvynės, Padangė ir temo ir rauda ir švito— Ir krito žvaigždės aukštinės...

Tai labai daug kas prasmingai pasakota ir pasakota paprastais kasdieniškais žodžiais. O toliau tasai klajūnas štai ką apie save sako:

Saulėlydy remunė meldžias, O eglė klūpo pagiry, Dangaus mėlynėn lekia, beldžias Klajūnai vėjai šeldami. O aš, kaip vėjai tie klajūnai, Blaškaus po svetimus kraštus, Nors trankos audros ir perkūniai, Nors lekia purvinas klampus...

Toliau, išvardijęs įsiai visus tokio klajūno vargus, ir dėl ieškomo kelio sako:

O jei nerasiu jo? Dievas žino— Kaip bus bausi... bausi ir mirt, Kad laisvės niekas negrąžina, Kurį vėju aš nariu pirkti.

Aišku, nesuradus laisvės kelio ir mirti bausi, nebūtų mirti bausi, jei nebūtų tik trokštama, kad prarastą laisvę kas nors gražintų, bei jei tos laisvės būtų kovojama, kurios norima krauju pirkti. Nusivylimui čia nebūtų vietos ir to klajūnui vargai nebūtų vargais.

Gražų laišką Pranas Lembertas motinos dienos proga rašo savo mamytėi:

Iš tolimos šalies, mamytė, Tau pirmą laišką šį rašau. Man dienos—kaip žuvėdros klykia Kai aš našlinitis palikau. Ir ką rašyti? arios jausmo... Tiek daug patirta be Taves. Ir jau dabar ten toly šaukia Keliauti į naujas žemes...

Taip, keliauti jau teks į naujas žemes, nes šioje vokiečių svetimoje žemėje pasidarė visai ankšta ir teks darbo svetur ieškoti.

Skundžias Pranas Lembertas savo mamytėi ir tik jos maldomis gyvena:

Tik tavo, o Mamytė, maldos Man buvo užvėja audroj, Kai grūvo miestai, akmens skaldės Ir žuvo tūkstančiai liepsnoj...

Ir vėl tokia kasdieniška kalba, o kiek čia keliomis eilutėmis daug pasakyla. Bet štai kas baisiausia, baisiausia tuo metu, kai jau negrįva miestai, neskalddos akmens, tūkstančiai žmonių liepsnoje nežūva...

Bet šito laišką Tau, Mamytė, Dabar išsiūsti negaliu... Tu jį tik knygoje skaitysi— Rašytą ašaromis—krauju...

Nuoširdus pirsipažinimas, gražus atvirumas, čia ir glūdi nedirbtinas grožis ir kartu tragizmas.

Geležinę sieną, už jos rauda Mamytė pasiilgusi savo sūnelio, nes jo likimo nežino — daug griuvo miestų, daug skaldės akmenų ir ar liepsnoj nežuvo jos sūnelis. Karo jau nėra, bet nėra nei taikos, toji geležinė siena neleidžia taikai įsigalėti ir kartu sūneliui savo mamytėi laišką parašyti...

Jis jį rašo. Tikėkime, kad jis jį rašo krauju ašaromis... Taip tokioje būklėje laiškai tik ašaromis rašomi. Jų Mamytė neskaitytys, jie tik knygoje pasiliks, nes toji Mamytė vargu kada nors savo sūnelį pamatys, ji greičiausiai Sibire tokį pat sūneliui paskutinį laišką rašo, — rašo tik mintimis ir rašo sau, nes tenai knyguj niekas nerašo...

Laimingas Pranas Lembertas, — jis gali čia knygas rašyti ir todėl, ir tik todėl pasirinko Vakarų, o ne tolimus Rytus. Todėl Pranas Lembertas šauktė šaukia Baltija, jis savo tėvynės iki nastalgijos ilgisi ir tas begalinis ilgesys jį čia tremtyje verčia kurti, rašyti:

Toli, prie Baltijos krantų, Krauju sužudo kvapios gėles, Ir upėn teka ašarėlės, Žilgalvio tėvo—motinėlis Ir brolių—sesių mylimų.

Taip, tenai dabar ašarėlėmis teka upės ir gėlės žuvusių krauju pražydo...

Ir štai Tėvynės vizijos: Iš miško šaukia mums—"Kur tu"? "Kur tu"?—kukuoja gegutėlė. —Tėvynė liko tik šešėlis, O liūdnas—pilkas artojielis, Pureną žemę su spatu... Karo audra ne ik visus aruodus išslavė, bet ir visas tėvynės turtelis ugnyje žuvo, liko tik spatas. Bet gi Pranas Lembertas dar tikisi, nors ir abejonių kupinas:

Ir tai įvyks, žmogau, kai tu— Tiki, jog niekam nevergausi. Kai laisvių obalsiai skambiausai, Pasaulį skamba taip jau gausiai, O milijonai nusikraustų...

Jei būtų mažiau tikėjimo, tik tikėjimo, jei būtų daugiau veiksmo ir darbo dėl tos laisvės, Pranas Lembertas tvėrcia tikėtu savo ir savo Tėvynės ateitimi, bet jam šio veiksmo ir darbo atrodo lyg ir stokuoja.

Štai ir vėl jis nori risti akmenėlių, kad atstatyti tėviškėlę, bet tik nori risti, bet nerita. Gaila, Nors gražiai nusako kaip įsai ristu tą akmenėlių:

Risčiau, risčiau akmenėlių Aš didžiū didžiausia... Iš už kalno, tyrų smėlio Krašto tolymiausio... Risčiau, risčiau akmenėlių Aš kiekįv kiekiausia... Kur aukšni jūros smėlių Baltija mus prausia... Risčiau, risčiau akmenėlių Aš gražių gražiausią— Atstatyti tėviškėlę— Miela mylimiausia...

Deja, atrodo, kad Pranas Lembertas nesirūta to akmenėlio risti, o tik ketina... Todėl visai nenuostabu, jei Pranas Lembertas savo pozicijos rinkinėly užbaigia pesimizmo persunktomis šiomis eilutėmis.

Jau aš matau kelionės galą Erdvės ir laiko toleme. Prabėgę dienos blanksta, šala ir gesta žvaigždžių kritime. Matau, jaučiu, kaip vysta žiedas Pražydęs ilgesio tvane. Ir jau giržiu sirenas giedant Placiām audrų okeane. Matau, kaip skęsta baltas laivas, Kaip gubės klykia apie jį, Matau ir skęstantį keleivį Baisiam verpėtų sukury... Jau aš matau kelionės galą Ir mano ilgesio dieną... Tenai, kur sniego drobės balą— Kur kryžiai—kryžkelės—einu...

Tai visi gražiai pasakyla, bet kas dėl laisvės kovoja, kas ir Tėvynę žengia kovos keliais, tiems nebaisūs verpėtų skuriai, tie keleiviai neskęsta, apie juos gubės neklykia, jie amžiais gyve-

na, apie juos dainos dainuojamos, apie juos pasakų pasakos sekamos.

Jei Pranas Lembertas pasirinktų į Tėvynę kovos kelią, o nelauktų laisvės iš kito, ir įsai kitas dainas dainuotų, kitas eiles rašytų. Jos būtų prasmingesnės, turiningesnės, dar labiau sužavėtų tuos, kurie Tėvynės, laisvos Tėvynės yra pasiilgę ir ne tik tais ilgesiais gyvena, bet eina į ją kovos laukais.

O tokie klajūnai, benamiai tremtiniai ir kovos lauke nemiršta, nes jiems dingus, pasakų pasakos, dainų dainos apie juos pasilieka ir tuo pačiu amžiais jie musų tarpe gyvena.

Lygiai ir panašių kovų dainiai, pasakotojai, sakytojai nemiršta, jei jie dingsta, tai jų dainos, pasakos amžiais lieka.

O dabar, dabar Pranas Lembertas pasirinko tik laikinę kėlelį, nors ir jis vietomis gražus, bet labai laikinas.

Tokių laikinių eilėmių ir proza rašančių dabar tremtyje apstu, bet gerai, kad jau safo mamytėms laisvės rašo į knygas. Tos knygos liks, tai bus tie tyliūs liudininkai, kurie ateityje bylos apie tremtyje išgyventas valandas.

Šia prasme į tos rūšies grožio literatūrą tenka teigiamai žiūrėti ir ją panašiai įvertinti. Juo labiau, kad nors ir tokio turinio knygos lentynose nepelyja, jos tremtinių greitai išperkamos ir skaitomos.

Tai tokie teigiami reiškiniai, kurie išaukia pasitenkinimo jausmą ir kartu sustiprina viltį į geresnę ateitį.

—Vistaspats

PIRKITE KALEDŲ DOVANAS IŠ ANKSTO!

Išsirinkite Kalėdų dovanas iš mūsų didelio stako: auksinių, platinos ir deimantinių žiedų, Gryno aukso ir deimantinių laikrodėlių, vyrams ir moterims. Mes turime visokių išdirbusių laikrodžių ir visi yra garantuoti: budintojai ir elektriniai laikrodžiai, Session, Telechrom, Westclox, Big ir Baby Bess. Taipgi rankinių laikrodėlių BERNIUKA M S ir MERGAITEMS.

Gryno aukso, pauksuotų ir odirinių rankinių laikrodėlių raščių visokių rūšių. Visokios rūšies plunksnų, paišelių ir setų. Mes turime peilius, šaukštus ir deserieri setus. Visokios rūšies prisegamų laikrodėlių vyrams ir moterims.

Mes turime didelį pasirinkimą KUDIKIAMS LAIKRODĖLIŲ, taigi puikių muzikalių bakų. Jus galite pirkti Kalėdų dovanas mūsų LAY A WAY PLANU. Atvykite ir apžiūrėkite mūsų puikų laikrodėlių staką jums parankiu laiku.

Frenchy's Jewelry Store
Puikių laikrodėlių ir laikrodžių. Taisyso darbas garantuotas.
1825 S. Halsted Street
CHICAGO 16, ILL.
TEL. CANAL 0489.

LEKORA
TRADE MARK
SALVE
Si turtinga mostis tuoj pagelbės jums. Ar jūs duosit jai progą? LEKORA yra vartojama nuo raumenų skaudėjimo iš priežasčių S.L.O.G.T.V. VEOTRAUKTO, REUMATIZMO ir prastos kraujotakuliacijos. Kaina tik \$1.20 už džiarą vaistines arba tiesiai iš: LEKORA COMPANY
1970 EVERGREEN AVE.
Chicago 22, Illinois.

20% NUOLAI DOS

NEREIKIA PINIGŲ IMOKĖTI

Išmokėjimais po \$1.00 per savaitę

Nupirksite: RADIO—SKALBIMŲ MASINĄ RADIO COMBINATIONS

AUTO RADIO ir ŠILDYTVUUS RANKINIUS PROKUS IR TOASTERIUS.

RADIO PATARNAVIMAS

Liberty Electric

2512 W. 47th Street
Laf. 9690 — Laf. 9690

AMŽINAI ATMINČIAI DUOKIT FOTOGRAFIJĄ

Petric-Walters STUDIO

MUSŲ SPECIALYBĖ—VEDYBŲ IR KODIKIŲ PAVEIKSLAI

Specialiai nupigijama kainos DEKOJAMA UŽ JŪSŲ SAUNIA PARMĄ

2640 W. 63rd Street

Dėl susitarimo šaukite REPublic 1157

Children's favorite!

VELVEETA
DELICIOUS CHEESE FOOD

FOR SNACKS—SANDWICHES

they love its rich, mild cheddar cheese flavor

NUTRITIOUS!

DIGESTIBLE AS MILK

"Naujienos"—tai Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė

PATAISYKIT

Savo seną Pečių, Furnace arba Boilerį

The Northwestern Stove Repair Co.

TURI DALIS, KURIOS TINKA VISIEMS PEČIAMS, FURNASAMS IR BOILERIAMS

KETURIOS DIDELES KRAUTUVES CHICAGOJE

Dabar yra laikas peržiūrėti pečių arba furnasą dėl reikalingų dalių ir pataisymų. Veikite DABAR kol oras nešaltas. Išvengkite trubelio su furnaso pataisymu laike šalto žiemos oro.

662 W. Roosevelt Rd. 312 West 63rd St.
8816 S. Commercial Av. 2323 Milwaukee Av.

Telefonas MONROE 6600

- JEIGU NORITE PASKOLOS ANT NAMO
- JEIGU NORITE PASIDĖTI TAUPINIMUI
- JEIGU NORITE GAUTI 3% — KREIPKITES Į

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Ketvirtadienis nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadienis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

PIRKITE SU PASITIKĖJIMU—PIRKITE TEN, KUR TŪKSTANČIAI PATENKINTŲ PIRKĖJŲ PERKA

Jos. F. Budrik INC.

Lietuvių Didžiausias Rakandų, Radio ir Auksinių Daiktų Krautuvė.

3241 SO. HALSTED STREET Tel.: CALUMET 7237

BUDRIKO KRAUTUVĖJE visuomet rasite didžiausią pasirinkimą VISOKIŲ NAMAMS RAKANDŲ — parlor setų, bedroom setų, dining room ir dinette setų, television setų, radijų, refrigeratorių, skalbiamųjų mašinų, prošymui mašinų, automatiškų skalbyklių, visokių pečių — virtuvinių ir šildytuvų; karpetų, kiejonių, elektrinių dulkių valytuvų, naujų SPINET pianų ir taip toliau.

BUDRIKO AUKSINIŲ DAIKTŲ SKYRIUJE rasite geriausių deimantų, žiedų, rankinių laikrodėlių, visokių aukso ir sidabro brangenybių, lietuviškų ir amerikoniškų rekordų ir taip toliau.

Jums visuomet apsimokės pirkti Budriko Krautuvėje

Visaks Geriausias Kokybės Už Žemiausias Kainas

• BUDRIKO RADIO PROGRAMAI SAVAITĖJ? SEKMADIENI — WCFL (1000 kil.) — nuo 9:30 iki 10:00 valandos vakaro. KETVIRTADIENI — WHFC (1450 kil.) — nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro. Krautuvė atdara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9:00 valandos.

Iš Pietų Amerikos

KARO TREMTINIAI, ATVYKĘ BRAZILIJON SUKĖLĖ POLEMİKAS

"TURĖS GERESNES SĄLYGAS, NEGU BRAZILIJOS VAIKAI," SAKO ATEIVIŲ PRIEŠAI

Rašo J. LAZDAUSKAS-TOLIUSIS (Oro paštu)

Atsistatydinimai ir polemikos.

Brazilija yra šalis, kuri sutiko įsileisti didžiulį karo tremtinių skaičių. Ši karo tremtinių apgyvendinimo problema pradeda sukelti susirūpinimą braziliečiuose. Keli pirmieji karo tremtinių šimtai jau atvyko Brazilijon militariniais amerikiečių transportais. Paaikėjo, jog Jungtinės Amerikos Valstybės rimtai susirūpinę perkėlimu į Braziliją tų karo tremtinių, kurie randasi Vokietijoje amerikiečių okupuose zonuose. J. A. Valstybių vyriausybei karo tremtinių apgyvendinimo problema yra sukėlus daug rūpesčio. Kai kurie braziliečių laikraščiai šią problemą sugretina su "abacaxi" — vaisiu, kurio žėvė sunkiai duodasi lupama. Jungtinės Amerikos Valstybės, suprantama, negali amžinai maitinti karo tremtinius, patekusius į Vokietiją iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų valstybių. Pačioje Vokietijoje yra gyventojų perteklius, ten sugriautai pramonei darbo rankų net perdaug. O be to, Vokietijoj gyvenimas karo tremtiniams neįmanomas dar ir dėl moralinio teroro, kurį vartoja nacių likučiai ir bolševikų šalininkai. Grįžti į savo tėvynės, okupuotas Sovietų Rusiją, jie taip pat negali: Rusijoje darbo žmonių išnaudojimas yra toks pat, kaip ir Afri-

koj bei Azijoje, plius dar demokratijos šalininkų persekiojimas iki mirties bausmių. Grįžti galėtų tik tie, kurie kovoja prieš Angliją ir Jungtines Amerikos Valstybes, — tai naci-fašistinis ir bolševikiškas elementas, kurį Sovietų Rusija proteguoja. Anti-fašizmas ir anti-nacizmas, kurį nuduoda bolševizmas, tai tik sofizmas. Tikrenybėje (savo veiksmais) bolševizmas yra totalitarizmas kaip ir naci-fašizmas. Kam bolševizmas reiškia "kairę," tai darbo žmonių visuomenę jis reiškia šėtoniškausia dešine.

Sveiki ir tvirti žmonės.

Pirmųjų karo tremtinių transportas Brazilijoje labai suaktyvino Brazilijos spaudą. Laikraščiai, pasižymintieji kova prieš totalitarizmą, pašventė savo puslapius palankiems raštams apie naujosius ateivius — lietuviams, latviams ir lenkams. Bet padėtis pradėjo komplikuootis, nes totalitarinė spauda — nacionalistinė ir bolševiškoji — skelbė, kad tai nėra "pozityvi migracija." Naujusius ateivius ginanti anti-totalitarinė spauda įrodinėja, kad atvykusieji į Braziliją iš Europos karo tremtiniai pasižymi savo "sveikumu ir stiprumu ir nėra sugadinti kraštutinių — naci-fašizmo ir bolševizmo." Vienų puolamas, o kitų ginamas — pirmasis naujų

Kriminališka teisme p-ia Alma Lang kreipiasi į sūnų Howard, kad jis pasakytų, jog ne jis nužudė 7 metų Lonnie Fellick.

ateivių transportas buvo pasiūstas iš miestų į laukus žemės ūkio darbams.

Karo tremtiniai žurnalistikos ugnyje.

Iš vieno tautiečio, gyvenančio Rio de Janeiro mieste, gavau tris pundus įvairiausių Brazilijos laikraščių, lydimus raštelio su šiais žodžiais: "Tamsta čia rasi ką nors tinkamo savo žurnalistinei akcijai."

Pirmiausia radau tai, kad braziliečių spaudos išaukė imigrantų Itraukos Komisijos Europoje pirmininko Arturo Hell Neiva atsistatydinimą. Naci-nacionalistų dienraštis "Diario Carioca" prisipyręs reikalauja, kad karo tremtiniai būtų gražinti atgal į Europą. Demokratų dienraštis "Journal de Brasil" pageidauja, kad atvykusiems karo tremtiniams Brazilijos vyriausybė tuojau pat duotų žemės ir reikalingas lėšas įsikūrinimui žemės ūkyje, kaip žemės ūkio technikumams. Bet dienraštis "Journal de Debates" duoda atsakymą: "Mūsų kaimiečiai gyvena mižerijoje, be namų, sergant ir analfabetai, todėl, kad agrarinė reforma iš konservatorių pusės vis dar konsideruojama kaip revoliucinė tendencija, kai tuo tarpu atvykusiems iš Europos karo nusikaltėliams norima suteikti visa tai, kas yra neįmanoma Brazilijos vaikams..." rašo tasai prosovietinis laikraštis.

Totalitarinė-naci-fašistinė ir bolševikiška Brazilijos spauda rašo tokiu tonu ir tokia "argumentacija," lyg atvykusieji iš Europos karo tremtiniai pretenduotų paveržti iš Brazilijos liaudies jos gerbūvį ir privilegijas. Jinai įrodinėja, kad atvykusieji ateiviai nėra žemdirbiai, nei žemės ūkio specialistai, bet esą žmonės su aukštu intelektualiniu pasiruošimu — gydytojai, advokatai, žurnalistai, rašytojai, karininkai, mokytojai — žmonės, kurie nei šieno pjauti, nei arti moka.

Simpatiškausia orientuojasi naujųjų ateivių atžvilgiu, tai katalikų demokratų (ne klerikal-fašistinė) ir socialistine spauda. Jos atsakymas naci-nacionalistinei ir bolševikiškai spaudai, atakuojančiai atvykusius, susiveda į tokius patarimus: "Nebūkit barbarai! Nebūkit despotai! Nebūkit besarmaciai! Nebūkit niekšai! Nebūkit civilizacijos ir kultūros charikatūros! Nebūkit pikčiau pagonių! Būkit žmonės! Nepavydėkite duonos plutos ir pastogės alkanoms, iškamotoms karo tremtinių šeimoms ir jų vaikuciams! Jei tiesa, kad tie žmonės yra aukštos kultūros žmonės, jie jokiu būdu nebus Brazilijos priešais! Jie mažų mažiausiai bus dėkingi už braziliečių fraternalizmą ir sugėbės atsidėkoti, prisidėdami prie visokeriopo Brazilijos progreso ugdymo! Tik nerėkit, susimildami, šalin inteligentiją ir šalin humanitarizmas! Aukštas intelektualinis žmogaus pasi-

ruošimas niekad nebuvo obstakulu šieno pjovimui bei laukų arimui, nebus ir dabar! Darykite taip, kaip Amerika darė: muzika ir pyragais vilokime pas save tuos žmones, kurių intelektualinis paruošimas milijonus dolerių yra kainavęs tų žmonių tėvynėms.

Nusivylimas.

Atvykusių karo tremtinių apgyvendinimas žemės ūkyje nedavė labai palankių rezultatų. Beveik 50% sugrįžo į Rio de Janeiro miestą kelių savaičių laikotarpyje. Sugrįžusieji skundžiasi, kad gyvenimo sąlygos tiek sunkios ir uždarbis tiek mažas, kaip ir Sovietų Rusijoje. Darbdaviai atskė, kad naujieji ateiviai nenorį dirbti stachanoviškai, bet norį gauti atlyginimą didesnį, negu jų pagamintas gaminys vertas. Darbdaviai baiminasi nemažiau, kaip ir bolševikai. Ir vieni ir antri bijo, kad naujai atvykusieji neprisidėtų prie socialinio ar katalikiško judėjimų, reikalaujančių agrarinės reformos. Bolševikai bijo konkurencijos, o dvarininkai — dvarų nusivvinimo.

Pirmasis karo tremtinių įvažiavimas vis tiktai nesugebėjo planuoti taip, kad patarnavus platesniam durų atidarymui į Braziliją tiems, kurie liko Vakarų Europoje. Visa tai sakyte sako, kad su pirmuoju karo tremtinių įvažiavimu į Braziliją neatvažiavo politinių žmonių, kurie mokėtų orientuotis išėinant iš Vakarų Europoje likusiųjų padėties. Politiškai neorientuota žmonių minia dažnai prilygsta tyruose paklydusiam žmonių karavanui.

Ne dabar laikas kalbėti buvo apie sunkias gyvenimo sąlygas ir mažus uždarbus.

Nuoširdus mūsų patarimas tautiečiams Vakarų Europoje: Kas galite, važiuokite nieko nelaukdami į Angliją, Prancūziją ir į Belgiją. Neapsiriksite! Negyvensite didesniame moraliniame ir medžiaginiame skurde, kaip Pietų Amerikoje ir Sovietų Rusijoje! Monteideo, 27.8.47 m.

Mokytojų Unija Smerkia Valstybės Gynėją

Prieš keletą dienų valstybės gynėjas Tuohy, ryšium su užmušimu Lonnie Fellicko, 7 metų vaiko, pareiškė, jogei Humboldt pradinėje mokykloje reiškiama ištivirkimas.

Šį jo pareiškimą jau protestavo apylinkės moterys, kurių vaikai lanko Humboldt mokyklą. Dabar Chicagos mokytojų unija pasiuntė valstybės gynėjui Tuohy protestą. Unijos laiške akcentuojama, kad valstybės gynėjas turėtų ištirti apylinkės tavernas ir kitokias landynes, prieš kurių įtaką mokykloms nepaliaujamai tenka kovoti.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJENAS"

Gubernatorius Nešauks Legisla-tūros Sesiją

SPRINGFIELD, Ill. — Chicago ir kiti miestai reikalauja, kad gubernatorius Green sukauptų specialią Illinois legisl-tūros sesiją tikslu sugrąžinti dalį sales takų miestams. Penktadienio pranešimas sako, kad gubernatorius neketina to-rią sesiją šaukti.

Ieško Prapuolusi Studentą

GALESBURG, Ill. — Čia prapuolė Paul Gordon Love, 22 metų Illinois Universiteto stude-dantas. Paskutinį kartą jo draugai matė jį spalio mėn. 7 dieną 1 val. popiet. Jisai anto-niet pa akė jiems, kad turi ke-letą dalykų atlikti, o paskui su-erš, į butą, kuriame gyvena. Po to niekas jo nebematė.

ISIGYKITE Mūsų Tautos Artistės ANNA KASKAS REKORDŲ ALBUMĄ

Albumas susideda iš rinktiniausių lietuvių dainų, kurias mūsų tautos artistė ANNA KASKAS, Contralto, Metropolitan Operos žvaigždė, neseniai įdainavo.

Šį pilną ANNA KASKAS dainų Albumą rasite VIEN TIK BUDRIKO KRAUTUVEJE.

Parsiduoda specialiai nužeminta kaina, tiktai po \$5.00

BUDRIKO KRAUTUVEJ randsi ir kitų pasaulio žymiausių artistų Albumai. Ateikite ir pasirinkite!

SPECIALIS PASIOMAS rinkinių lietuviškų ir tarptautinių rekordų, tiktai po 79c

- C-500 Cikagiečių Polka Stasytės Polka A. Jezavito Radio Ork.
- C-501 Močiūtė Mane Barė Mylejau Mergelė Dainuoja: Viktoras Bekeris
- C-502 Plaukia Mano Laivelis Jaunoji Mergelė Dainuoja: Viktoras Bekeris
- C-503 Gegutės Polka Vestuviška Polka A. Jezavito Radio Ork.
- C-504 Man Pasakė Karveliukas Noriu Miego Dainuoja: Viktoras Bekeris
- C-505 Armonikas Polka Radio Polka A. Jezavito Radio Ork.
- C-506 Pas Darželį Trys Mergelės Lietuviška Polka Dainuoja: Viktoras Bekeris
- C-507 Brooklyno Polka Muzikantų Polka A. Jezavito Radio Ork.
- C-509 Dainuok Man Dainą, Valsas Jaunimo Polka—Dainuoja: Violeta Prankus ir Edna Rokas
- 26074 Ant Kiemelio—Polka Pas Malunėlį—Valcas Kariškas Benas
- 26048 Kad Galėčiau Varguolis Dainuoja: L. Sipavičiūtė
- 26080 Godels Urėdas Maise Dainuoja: A. Vanagaitis
- 26086 Bučkio Valcas Nauja Polka Okeh Tarptautinė Ork.
- 26094 Gana Avels Oj, Čia, Čia—Išdainavo: Marie Strumskienė ir P. Petraitis
- 26105 Angelai Gied' Danguje (Xmas Song) Tyliają Naktį (Xmas Song) Idainavo: P. Petraitis
- 26106 Ar Žinai Kaip Gerai Polka Mano Tėvelis Dainuoja: J. Sarsevičius

INTERNATIONAL RECORDS

- T-2015 Quit Your Belly Achin'—Polka Take Your Drum and Beat It! Polka—Bernie Wytes Ork.
- T-2003 Bluffer's Polka Foxy Polka Walt Leopold's Ork.
- V-720 The Skaters—Waltz Over the Waves—Waltz Victor Continental Ork.
- V-749 The Iceman Polka Mary From the Dairy Polka Silver Bell Ork.
- V-800 Hop and Skip Polka Jumping Beans Polka Andre Musette Ork.
- 25-0047 Hop Along—Leandler Clarinet Polka Victor Accordion Ork.
- 25-0015 Hot Clarinet Polka Jolly-Coppersmith Polka Duchow-Red Raven Inn Ork.
- 25-0016 Old Timers—Waltz Medley Morning Star—Polka Duchow-Red Raven Inn Ork.
- 25-1023 Banana Split Dance Dopey—Polka Glahe Musette Ork.
- R-550 Cherry Polka Clairene Waltz All Veteran's Ork.
- R-551 Barbara Polka Homecoming Waltz All Veteran's Ork.
- R-555 Evening on the Lehigh—Waltz Unita Polka All Veteran's Ork.
- 12279 Tummy Ache Polka Gloria Polka Krolikowski Ork.
- 12307 Love Sick—Oberek Lolly Pop—Polka Juke Box Seranaders
- 12311 Kilroy Polka American Polka Windy City Five

Panaudokit progą įsigyt vieną iš šių bargenų: MAZI PHONOGRAFAI, su elektriniu motoru, po \$10.95 ir aukš. PHONOGRAFAI, su ranka užsakami, po \$15.00 ir aukš. RADIO ir PHONOGRAFAS kruvoje, tiktai už \$35.00 MAZŪCIAI RADIOS, po \$17.95 ir aukš. REKORDŲ ALBUMAI, \$1.00 vertės, tiktai po 59c.

Jos. F. Budrik, Inc.

RAKANDŲ, RADIO IR AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

3241 So. Halsted Street Chicago, Illinois. Telefonai: CALUMET 4591 ir 7237

(Atdara kas pirmadienis ir ketvirtadienis vakarais iki 9 valandos).

PIRKITE KALEDU DOVANAS ANKSTI

Laikrodžius, Deimantus, Ziedus, Community ir Rogers Silverware. Budinanti Laikrodžiai, Elektriniai Irėnginiai. Garantuotas Laikrodžių Taisymas Kalėdų Atvirutės: Lietuviškos ir Angliškos Autorizuoti atstovai: Longines - Wittnauer Laikrodžiai. JERRY'S Jewelry & Gifts 4089 ARCHER AVE. Phone LA Fayette 5249.

NAUJA LIETUVIŲ TAVERNA

3337 S. Halsted St. ATSIDARYS LAPKR. 1 DIENA. Kviečiame visus atsilankyti ir pasilinksinti. Mes pasirengę patarnauti jums geru vynu, degtine ir Nectar alumi. Mr. ir Mrs. A. Kanaverskis, Sav.

ZELVIS & SON

GENERAL BUILDING CONTRACTORS. Statom naujus namus ir taisom senus stovam frontus, mūrus, esmento ir karpenderio darbus. Taisom stogus ir apkalam sadiingis. Apkainuojam ugnie nuostolius. Darbas garantuotas. 5744 So. Union Ave. Ofiso Tel. ENGLEWOOD 9036 (Saukite vakarais į namus) NORMAL 0060

MAISTO SIUNTIMUI KENAI

SIUNTIMUI Į UŽJURĮ. Dėl vieno svaro ir powdered maisto. KAINA \$1.20 UŽ TUZINĄ. Siųskite čekį arba Money Orderį pas: R. FREUND & CO. 4445 Cottage Grove Ave. Chicago 15, Illinois. Phone: ATLANTIC 7700. Visokios rūšies kenai ir mašinos krautuovėms, civic grupėms ir pakuotojams.

ATLANKYKITE MŪSŲ ŽYMU VENETIAN KAMBARJ

Ir pamatykit mūsų puikius veidrodžius. Jie tinka vaigomo kambario stalams. Daugelis veidrodžių aukštinio o sė rėnuose. Mūsų žvėriukų stovyklėlės (stiklinės ir molinės). Rankomis malnavotos lėmpos. Pilnas pasirinkimas dovanoms perfumų buteliu, taču ir t. t. Mes specializuojamės išdirbinėjimu ir taisymu, cinotų, stalinėd ir ornamentinių stiklu. Mes uždedame dresseriams stiklinius viršus, veidrodžius—stiklus visose šakose. Ar jūs pataisėt savo bažnyčios langus. Jūsų langai apsaugoti nuo lietaus, ventiliatori pataisomi. Mūsų atstovas suteiks jums dykai apskaičiavimą. Telefonuokit STEWART 6040 NORMAL GLASS CO. 7530 So. Halsted St., Chicago

ŽODYNAS

LIETUVISKAI — ANGLISKAS ir ANGLISKAI — LIETUVISKAS. A. LALIO ŽODYNAS

Nauja leida. Išleido Dr. D. Pilka. KAINA 12 DOLERIŲ. Reikalaukit iš: DR. D. PILKA. 546 East Broadway South Boston 27, Mass.

PASIMATYKITE SU STANLEY LITWINU

A P I E JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS. — DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies sta ko lentų ir namams materiolu LIETUVIAI SALESMENAI CARR MOODY LUMBER CO. STANLEY LITWINAS, Manager. 3039 So. Halsted St. Tel. VICTORY 1272

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti neraktis tai jūs galite to išvengti Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbėje daugeliu žmonių BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo ecezema nudegimų ir kitu odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Orderį arba nuvokite į BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22 ILLINOIS.

ARE YOU A MAN WITH A PLAN?
Jauni vyrai, kurie nori įsigyti biznį, nama, progą kelionėms, kurie nori mokytis biznio arba profesijos, tokius mes kviečiame čionai! Daugelis vyrų ir moterų, kurie turi apdraustus indėlius čionai, jie taupo atečiai reguliariu planu. Bile kokia pinigų suma atidarys jūsų sąskaitą.
ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Executive Secretary
1500 So. 49th Court Cicero 50, Ill. Phone OLYMPIC 412

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!
Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks, neturėsite jokiu nemalonumu.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas CENTRAL 5208
GENERALIAI AGENTAI ŠIU KOMPANIJŲ:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE AND MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANAL 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$8.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
4c per copy.

Užsakymo kaina:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
Chicagoje — paštu:		Metams	\$6.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	3.25
Pusei metų	4.00	Dviem mėnesiams	1.25
Trims mėnesiams	2.00	Vienam mėnesiui	.75
Dviem mėnesiams	1.50		
Vienam mėnesiui	.75		
Chicagoj per išsūtintėtojus:		Užsieniuose:	
Siena kopija	4c	Metams	\$8.00
Savaitei	18c	Pusei metų	4.00
Mėnesiui	75c	Trims mėnesiams	2.50
		Dviem mėnesiams	1.25
		Vienam mėnesiui	.75

Veidmainis

Ryšyje su 30 metų bolševikiško perversmo sukakties minėjimu V. Molotovas pasakė kalbą, kuri pasižymi veidmainišku, besąžiningumu, suctumu ir tiesiog nesvietišku melagingumu.

Štai vienas tos kalbos "perlas". Smerkdamas Amerikos "imperializmą", Molotovas drįso pareikšti, jog sovietų politika yra pagrįsta respektavimu visų valstybių nepriklausomybės, — didžiųjų ir mažųjų; paremta nesikišimu į vidurinius valstybių reikalus principu.

Tą biaurią melagystę jis turėjo drąsos viešai ir nesivaržydamas pareikšti akivaizdoje visiems gerai žinomų faktų apie Maskvos grobimą ir naikinimą svetimų valstybių.

Juk tas pats Molotovas po susitarimo su Hitleriu sudraskė Lenkiją ir išdidžiai pareiškė, kad Lenkijos sudraskymas yra visai pateisinamas.

Tats pats Molotovas išsiderėjo iš Hitlerio Pabaltio valstybes ir jas įjungė į sovietų imperiją.

Tas pats Molotovas po susidraugavimo su Hitleriu pareiškė, jog yra beprotybė skelbti kovą nacių ideologijai.

Ir dabar tas Hitlerio užtarėjas sako pamokslą Amerikai, Anglijai ir kitoms valstybėms!

Jis kalba apie nesikišimą į kitų valstybių reikalus, o tuo tarpu Maskva baigia pavergti visą eilę valstybių.

Tas pats Molotovas tarėsi ir susitarė su naciais dėl pagrobimo Pabaltio valstybių.

O dabar be jokių skrupulų jis kalba apie nesikišimą į kitų valstybių vidurinius reikalus.

Taip gali elgtis tik žmonės, kuriems padarumas ir paprasčiausia dorovė yra svetimas dalykas, kuriems tikslas pateisina visas priemones.

Atominė Bomba

Savo kalboje Molotovas pareiškė, kad atominė bomba nebėra paslaptis. Tai lyg reikėtų, jog toji paslaptis jau yra žinoma ir Rusijai.

Ryšyje su ta pastaba tuoj, kaip iš gausybės rago, papilylė visokie spėjolimai, kurie susiveda prie to, ar Rusijai yra žinoma atominės bombos paslaptis, ar ne.

Bendrai imant, daugelio nuomonė yra ta, kad jei Rusija ir žino atominės bombos paslaptį, tai ji vis dėlto neturi išteklių tokią bombą pasigaminti bent dabartiniu laiku. Girdi, turėti laikrodį dar nereiškia, kad pats jį gali padaryti.

Teisių Bilius

Komunistai pakėlė didžiausią lermą dėl Hollywoodo kai kurių kino artistų ir rašytojų tyrinėjimo. Jie šaukia, kad tai yra Teisių Bilius paniekinimas.

Komunistai, sako vienas karo veteranas vietos anglų laikraštelyje, rėkia apie Amerikos konstituciją ir Teisių Bilių. Girdi, Teisių Biliuje yra nusakyta, kad piliečio įstikimimai negali būti varžomi.

Bet kaip pasielgtų komunistai, jei jų rankose būtų galia?

Nėra mažiausios abejonės, kad jie Amerikoje pasielgtų taip, kaip jie pasielgė kitur, kur jie pagrobė valdžią ir savo rankas. Jie pirmoje vietoje atimtų iš jiems nepritariančių žmonių tas teises, kurias laiduoja Amerikos konstitucija ir Teisių Bilius.

Nepataikė

Umberto Terracini yra Italijos parlamento pirmininkas. Jis yra vienas įžymiausių komunistų vadų, kuris fašistas viešpataujant buvo ilgus metus kalėjime kalinamas. Šiomis dienomis jis turėjo pasikalbėjimą su Amerikos korespondentu Kingsbury Smith, kuriam jis pareiškė, kad Amerika neprivalo kištis į Italijos reikalus. Pasakui jis dar pridūrė, jog tas pat galima pasakyti apie Rusiją.

Kai tik tas pasikalbėjimas buvo spaudoje paskelbtas, tuoj Palmiro Togliatti padarė pareiškimą, jog tai yra tikra "erezija" taip kalbėti. Girdi, negalima gretinti Rusijos su Amerika, kuri yra "imperialistinė" ir t.t.

Po tos pylos Terracini ėmė teisintis, kad korespondentas tiksliai nesupratęs jo pareiškimo, kad Amerikos interesai yra kitokie, negu Rusijos. Žodžiu, jis turėjo viešai prisipažinti, kad visa tai, ką Maskva daro yra šventa ir nekritikuotina.

LAISKAS IŠ VOKIETIJOS

APIE BAVARIJOS ŽMONES, JAUCIUS IR KIEK APIE GYVENIMĄ

Rašo STASYS PILKA

Gal prieš dvidešimt metų, Bavarijos sostinėje—Munchene universiteto mokslus baigdamas, rašytojas Balys Sruga šio laikraščio skiltyse gan dažnai ir įdomiai rašė apie tai, ką jį anuomet matė Bavarijos kasdienybėje. Keli tų rašinių, kuriuos šiandien nedaug kas, matomai, prisimena, buvo tikrai stiprūs, įdomūs gero rašytojo plunksnos. Tuose straipsniuose buvo daug pastabumo, sąmojaus ir ypač to, ką pamatyti gali ir sugeba aprašyti tik talentingas žodžio meistras. Kitų rašinių tarpe prisimenu vieną, kuriame Balys Sruga pavaizdavo bavariskas aludes, karčiamas. Vis šventųjų vardais pavadintas, kuriose stori, ramūs ir mažai kalbūs bavarai gėrė savo garšų, stiprųjų, putojančių alų. Gėrė ir buvo savim ir aplinka patenkinti.

Kur tie pasakiški laikai? Tame pačiame Munchene aš asmeniškai anksčiau esu buvęs du kartus. Jau labai senai, kartą kurį laiką gyvenau studijuodamas, žiūrėdamas teatrinių scenų įrengimus (visi tie teatrai dabar sugriauti), kitą syk, kaž kur toliau vykdamas, buvau sustojęs iš kelionės pailsėti. Ir jau tą syk Bavarijos padangėje atsidurusi, alaus, apskritai, nemėgstanti, abiem atvejais tasai putojantis gėrimas pusėtinai buvo parbloškęs. Ir nepasakyčiau, kad Muncheno alus man būtų nepatikęs. Priešingai, iš kelionės — atgaivino, po nuovargio — sustiprino. Ir net į galvą mušė. Tuos prisiminimus išdėstau tik tam, kad kiek įrodyti, jog alus Bavarijoje yra (ar bent buvo) kažkas, be ko sunku įsivaizduoti nei to krašto, nei jo žmonių buitį. Bet šiandien bavarai pergyvena prohibiciją, o jų kraštas pasidarė dry country. Apie alkoholinius gėrimus čia baigiama užmiršti. Nors bavaras alų vistic geria! Mažiau putojančių, visiškai nesvaiginančių, bet vis dėlto alų iš ko ir kaip tasai tarimas alus daromas, kodėl tasai tyras vandenėlis turi šiokią tokią alaus spalvą ir alui kiek panašų skonį, apie tai tegu sprendžia tie, kuriems to dalyko grynai techniškoji pusė galės rūpėti labiau, negu psichologinė. Man tik atrodo, kad atimkit iš bavarų tą jo alaus surogatą, tą pakaitalą — ir jis tuoj numirs, arba sukels kokį revoliuciją, arba pasireiškė kokiu nors visiškai neįtikėtinu būdu. Valgykite, svetainėse, savo namuose prie vakarienės jis turi turėti tą savo molinį ar stiklinį alaus puodą. Dangėvel užvožta, litrinį. Dievo šlovė ir Bavarijos žmonių tvirtybei!

Apie Vokietijos maifinimo padėtį šiandien net per daug kalbama ir rašoma. Ją galima atskleisti vienu žodžiu — negera. Tačiau Bavarija nūdienėje Vokietijoje vaizduojama kaip palaimintas kraštas. Bent kitų provincijų, kitų zonų, kitų kiek tolimesnių, dar alkanesnių Vokietijos vietų žmonėms jina vaidenasi kaip po dangaus palaimintas aukštinis aruodas, kuriame yra ir rūgū ir kviečių ir mėšos, ir bulvių bušelių ir kitokių skanių ir maistingų žemiškų gerbybių. Nes Bavarija turi būti ūkiškas, ūkininkas, aiškus ne tik kaip pramonės, bet — kas svarbiausia — žemės ūkio kraštas. Ūkininkai visur pasaulyje yra savotiški savymeilės ir egoistai. Poliečiai, kuriems savo stogo ir savo laukų interesai yra patys svarbiausieji. Ir gal neapsiriksimė, jei teigsime, kad pamatinis bavaro bruožas ir yra toji savymeilė. Šiuo

atveju jis atstovauja blogiausias ūkininko savybes. Jis mielai gauna, negu kad duoda. O jeigu ką ir atiduoda, tai už tai nori gauti bent trigubai geresnių, vertingesnių dalykų. Jei bavarai ir nelabai gilii rūpi, kas dedasi už jo krašto ribų, tačiau jis labai opus dalykam, kurie čia pat jo panosėje: kad tik jo kas nenu-skriaustų, kad tik jo reikalų kas nepažeistų. Nusistatymas, aišku, yra ūkininkas. Ir Bavarijoje jis šiandien yra ypatingai ryškus. Ir santykiuose su vietos žmonėmis ir šiaip — juos iš tolo stebint.

Tenka gyventi nelabai didelio miesto mažoje gatvelėje. Iš abiejų gatvės šonų darbininkų kolonijos dviejų aukštų, prieš šį karą išdygę namukai. Tie namai, tarp kitko, statyti blogai; sienos — tik vienos plytos, visur plyšiai. Žodžiu: nerimta, pigi, propagandinė statyba. Tai yra fabriku darbininkų s a v i namai, išmokėtinai įsigyti. Prie namų yra keliolika ar keliasdešimt pėdų žemės: porai medelių, darželiui, vištydei ir kralikams budetei vietos užtenka. Iš lauko, ypač pavasarį ar vasarą gan gražu. Viduje kiek prasčiau. (Nors visur, žinoma, vokiška tvarka, — svaru ir išvalyta — iškrapyta. Tik vasaros metu gatvelėje daug dulkių, o rudeniop ir žiema — purvo ir sniego.

Tuos namus ir tą gatvę paminejau porai nuotykių atpasakoti. Susirgo šuo. Ir ne tai, kad koks tikras šuo, bet dviejų mėnesių šuniukas. Vienas iš dviejų: nedaudė ar persidė — tvirtai paaiškinti nesugebavau. Svarbu, kad šunis su negalavo. Vargšas, mažytis bavarikas šuniukas! Ir visos tos gatvelės moterėlės padėjo tam šuniukui nešti visokius apūhijusius kaulus ir visokius pietų liekanas ir kitokius neva šuns valgomus dalykus. Nešė iki to, kol tas šuo pastipo. Už kiek laiko jau kitame name sunegalavo katė. Sena, bedanė, tik pacinanti ir, apskritai, tą savo katės amžių jau atgyvenusi. Ir vėl visi kaimynai, geros kaimynės kažką nešė, dejavo, griaudenosi ir aimanavo. Kol katė ėmė ir laimingai nugaišo, ašaruojančios akis amžiams užmerkė. Vėliau stebėjau, kaip toje pačioje gatvelėje susirgo žmogus. Nuomojės kambarėli, vienišas, doras darbininkas. Dvi dienas jis tame savo mažame kambarėlyje išgulėjo. Per tą laiką niekas pas jį net neužėjo, niekas jam iš bavarijos net vandens neatnešė, nei kuo kitu padėjo. Tik girdėjau, kad dievobaiminga trimitis katėmis apskrovusi kaimynkėlė teiravosi: ar dar nemirė? O šeiminkė gailiai skundėsi, kad, matyt, nuomininkas dvi paras iš namų neiseina ir kambarėlio pravedinčiai negali. Baisiai liūdnai dėjavo.

Savęs labiau negu kitą mylėjimas — bavarai labai būdingas bruožas. Čia jis ir Dievo ir žmonių įstatymą aukštyn kojom apverčia. Jis mėgsta globoti ir lepinti paukščius, šuniukus, katytes, gėlytes. Bet žmogų, jeigu iš jo naudos nenumato, kiek mažiau vertina. Žmogus jam nėra jau toks visiškai simpatingas padaras. Dar vienas nutyktis. Pas ūkininką, stambų, palyginus, turtingą karo metu dirbo du prancūzai belaisviai. Stiprūs, petingi vyrai ir geros darbo pajėgos. Maitino juos šeiminkas pakenciamai, retkarčiais tabako duodavo, vieną kitą markę išmėsdavo. Karas pasibaigė. Prancūzai savo trispalvę iškilę, pasakė "a dieu" ir nukeliavo į namus. Pas tą patį bavarą atėjo darbo prašyti vo-

kiečiai. Bet jie buvo ne bavarai, bet kitokie. Iš belaisvės paleisti buvę vokiški kareiviai. Ūkininkas juos pasamdė, apkrovė dvigubu darbu ir beveik nedavė valgyti. Ir visą laiką griaudenosi, kad tiems vyrams reikės dar algų mokėti. Nes prancūzai, aišku, kaip karo belaisviai dirbo be algos.

Nėra taisyklės be išimčių. Bet šiaip aukščiausiai pareikštas teigimas nėra iš pirmo išlaužtas. Ir išvadoje dar sykį galima teigti, jog bavaras yra jei ir ne visiškai keistas žmogus, bet nuo kitų vokiečių labai skirtingas. O be to dar jis yra geras katalikas. Jis šiandien yra gilii įsitikinė, kad paskutiniojo dvidešimtmečio Vokietijos įvykiai ritosi be jo valios ir pritarimo. Daug keistumo bavaras parodo. Bet šiaip, jeigu jį gerai pakrapštysi ir pačiūpinsi, gal jis pasirodys ir neblogas žmogus. Tik kantrybės reikia.

Kitas šiandieninei Bavarijai labai būdingas sutvėrimas yra jautis. Didelis su dviem ragais ir liūdnai tyančia ilga uodega. Kažkur skaičiau žemės ūkio parodos Anglijoje aprašymą. Kokių ten ūkiu mašinų nesugalvota, kokių žemės ūkio darbui mechaniskų palengvinimų nesusurasta! Bavarijos visus tuos prastimus šiandien atstoja jautis. Tasai plačiakakis, stambus gyvūlys ir krovinį veža, jį ir į plūgą pakinkyti, juo ir šiaip sau pasivažinėli. Retai matomas arklys jaučio neatstoja. Jautis, pavyzdžiui, padirba porą metų ir jį galima mėšai parduoti. Skerdykoje papiausiai gerai darbininką, o jo svorį kiti bavarai suvalgyti. O be to, sako, du-tris tūkstančius markių ūkininkas už tą jautį gauna. Apsimoka. Kitur — mačiau — vokiečiai dar gudresni — aria ir akėja ir sunkumtis veža su karvėmis. Pasukū vakare tas karves melžia. Ir nesvarbu, kad karvės tik du litrus pieno duoda. Vistiek apsimoka. O vokiečiai apskaičiuoti ir praktiškas būti sugeba.

Jautį radau reikalinga paminti, nes jis simbolizuoja nūdieninės Bavarijos gyventojų ritmą (it is a real speed!). Lėtai, apatiškai, nesipriešindamas traukia jautis savo įjungą. O greta žingsniuoja bavaras. Irgi neskubėdamas, taip pat iš lėto. Nes ir jam pačiam kartais gal keista, ar jis pats dar jaučiu nepavirto?

Bavarija per karą nemenkai nukentėjo. Nuo ardomų ir padegamųjų bombų sukrito, smūky, subyrėjo ištisos gatvės, išsisi miestai. Buvusių puošnių miestų, tvarkingų miestelių griuvėsiuose bavarų gyvenimas atsigauna labai pamažu. Su tradicinio "Grueso Gott" (tėbūne pašlovintas Dievas) pasveikinimu, savotiška tarnė, su savais būdingais papročiais, su alaus pakaitalu ir su jaučiais, kurie, lygiai kaip ir bavaras, liūdnom akim dairosi aplinkui ir nežinia ko laukia.

Lėtas po karo atsistatymas, iš geriausių amerikoniško Dėdės pagalbos laukimas masių konservatyvi galvosena — tai yra dabartinė Bavarija. Pračiai garsinama Muncheno paroda "Export Shaw" tik parodo, kiek nedaug jų pramonė šiandien gali pagaminti. Viskie suvaržymai, racionalizacija, kiekviename žingsnyje trūkumai — tai Europos vaizdas, bet kartu ir Bavarijos gyvenimo nuotraupa. O kadangi bavaro kraujuje ir smegenyse yra palinkimas apsi-dairyti, iš kurios pusės jam nauda gali pakvipti — tai jis ir laukia. Kantriai, tik tyliai liki-mai keikdamas.

Jei bandytumet keliauti nakties metu traukiniu, tai sėdėtumet ant nieko suoto tamsiame, visiškai nepašvietusime, tvankiame, žmonių prikimštame vagono. Jei pasakiau — sėdėtumet — tai turiu priminti, kad turėtumet ateiti į geležinkelio stotį bent tris valandas prieš traukinio išėjimą. Kad spėtumet tą sėdiną vietą užimti. Kitaip turėtumet ant dviejų, o greičiausiai net ant vienos kojos visą

Zoltan Pfeifer (viršuje), Vengrijos opozicijos partijos vadovas, kuris pabėgė iš užsienį.

nakty, o gal net ir visą parą išstovėti. Savaime suprantama, kad ir ventilacijos traukiniuose irgi nėra. Apšvietimą ir ventilaciją matysite tik okupacinių kariuomenių vagonuose.

Jeį pažiūrėtumet į žmones: visi bėga, skuba, valgyti ką nors gauti, tą valgį išvirti ar susildyti, būtų apšildyti, elektros šviesos, apavos, apsirėngimo klausimai yra tie, kurie daug kam ir daug kur suka galvas, kelia rūpestį, verčia nepavydėtinu likimu nusikęsti. Nemažai liūdnas ir bavaras. Jam kadais po smarkių miesto bombardavimų stipraus alaus pagal korteles duodavo. Jis prisimena dienas ir liūdnai prataria: "Kad nors gero, stipraus alaus duotų!"

Visur yra visokių žmonių. Yra jų įvairių rūšių ir Bavarijoje. Yra ir tokių, kurie ryšių su kaimu turėdami, kaž ką maino, kaž ką keičia, kaž ką juodaui nerperka ir dar juodžiau parduoda. Yra tokių, kuriems pilvui suveržti diržo skylutės jau nebėra — visos pasibaigė.

Be grynai materialinio, realaus, su duonos kšniū surišto gyvenimo kiekviena tauta ar jos atžala galima stebėti ir iš jo grynai dvasinių palinkimų, t. y. iš to, ką šiuo metu žmonės labiau vertina, kas juos patraukia. Kaip ne kartą, dvasinės bavarų simpatijos šiandieną labiau linksta prancūzų tautos kultūrai. Prancūzų rašytojų veikalai teatrų scenose, prancūzų meno parodos, literatūra, prancūziškos filmos, muzika — visa tai, sukelia susidomėjimą, diskusijas, sensaciją. Traukia žmonių mases. Antroje vietoje, gal ne visi lygiagrečiai, susidomėjimas amerikiečių kultūrinio (na, aišku, ir kitokių, sotesniu, pilnesniu) gyvenimu. Mažiau įdomu, kas yra angliška ir tam tikri rezervai viskam, kas yra rusiška. Čia išimtį tik sudaro modernioji rusų muzika. Ir dažnai išgirsite graudų nusiskundimą, kad patys jie pasidarė bejęgiai, karo nubiedinti ir palaužti. Tas nusiskundimas, be abejo, turi pamato.

Bavarija perpildyta pabėgėlių, išvietintų, išvartų, perkelty, atbėgusių. Tiems svetimiems ir nelauktiems bavarai, aišku, nei geros akie, nei geros širdies neturi. O gal ir kiti neturėtų, tik gal ne taip aiškiai tai parodytų.

Bavarijos miestuose (ypač vakarais) išgirsite (ir dar kokiu amerikonišku akcentu) angliška kalbančias merginas. Tą anglų kalbą jos greit pamoko. Mat, drūčiai, sveiki amerikoniškiai kariai imponuoja. Ir balti ir juodi — visokie. O jaunimas lengviau bendrą kalbą randa, lengviau, greičiau tiktus tiesia. Gal laikinus, kariškus, o gal ir didesnės, labiau ilgametės paskirties.

Taigi, Bavarijoje šiandien išgirsite kalbančius visokiom kalbom. Sutiksime daugelio tautų žmones. Bet gal nei vienas iš tų žmonių tarpe palaimintame, o kartu ir nuskriaustame žemės kampelyje tikrai nepasilikty, jei atsidarytų — atsivertų durys kur į kitą pasaulio vietą, o labiausiai — į savo tikrus namus.

L. R. K. PADEKA

Didžiai gerbiamajai BALF'o vadovybei ir visiems broliams lietuviams Amerikoje

Brooklyn 11, N. Y.

Štai jau treči metai, kai mes lietuviai tremtiniai, be jokios savo kaltės, netekę brangios Tėvynės Lietuvos, turime nepaprastai vargti gyvendami svetimųjų tarpe Vokietijoje negalėdami sugrįžti į savo mielą kraštą todėl, kad jis dar vis tebėra svetimųjų okupuotas.

Per visą tą laiką BALF'o vadovybė ir visi geriaširdžiai Amerikos lietuviai yra ištisė mums savo pagalbos ranką paaukodami pinigų, drabužių, avalynės ir maisto, kad padėtų mums, lietuviams tremtiniams.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Kempeno Skyriaus kariai, 1945 m. rugpjūčio mėn. 29 d. susirinkę visuotiniame skyriaus narių susirinkime reiškia BALF'o vadovybei ir visiems AMERIKOS lietuviams nuosirdžiausią padėką už parodytą gerą širdį ir paaukotas mums, tremtiniams įvairias gėrybes, kurios daug prisidėjo ir prisideda prie mūsų vargo ir kančių sumažinimo, sustiprindamos mus ir moraliai.

Mes tikime, kad Tamstos ir toliau neužmiršite mūsų, kurie esame patekę į didelį ir sunkų vargą ir toliau mus ne tik savo gausiomis aukomis paremsite, bet kartu stiprinsite mūsų dvasią ir kantrybę padėdami ir padarydami viską, kad Jungtinių Amerikos Valstybių Vyriausybė, Kongresas ir plačioji visuomenė padėtų iškovoti mums ir mūsų pavergtai Tėvynei Lietuvai Laisvę ir Nepriklausomybę.

Susirinkimo įgalioti:

- N. Tautvilas, Valdybos ir Susirinkimo Prezidiumo Pirmininkas
- V. Mieželis, Valdybos Vicepirmininkas
- Kun. J. Panavas, Valdybos Sekretorius
- Prof. J. Paltarokas, Valdybos Išdirininkas
- Dr. S. Virkutis, Valdybos Narys
- V. Žilinskas, Susirinkimo Sekretorius
- Prof. S. Kolušaila, Revizijos Komisijos Pirmininkas
- S. Pročkienė, Moterų Komiteto Vicepirmininkė

Nuorašas tikras: N. Tautvilas, Valdybos Pirmininkas

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Nacionalinė Darbo Saugos komisija gavo 19,306 liūdlimus, kurie sako, kad uinių vadovybė nepriklauso prie komunistų partijos.

— Sovietų valdžia įsakė sumažinti kai kurių maisto produktų kainas.

— Graikų karo laivai padėjo kariuomenei išmušti 300 komunistų iš Korinto jūros pakraščio, sako oficialus pranešimas.

— Sovietų valdžia įsakė iškilmingai minėti komunistų revoliucijos 30 metų sukaktę.

— Stalinas davė maršalo titulą komunistui Nikolai A. Bulganinui, kuris per tvarkė sovietų armiją karui pasibaigus.

— Vengrų valdžia nutarė iš-tremti "Associated Press" korespondentą Jack Guinn. Prieš kelias dienas vengrų policija suėmė Guinn sekretorę.

— Jau išardyta 90% vokiečių karo dirbtuvių.

— Japonijos okupacija kainuoja \$1,397,780,000 metams.

MŪSŲ "NAUJIENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS

JURGIS BALTRUŠAITIS

Šios dienos „Literatūroje“ yra atspausdinti keli Jurgio Baltrušaitio eilėraščiai, Jono Valaičio vykusiai išversti į lietuvių kalbą. Ne vienas nustebs, kodėl Baltrušaitis, lietuvių, eilėraščių turi būti verčiami į lietuvių kalbą?

Iš viso, poetas Baltrušaitis platesniems Amerikos lietuvių sluoksniams yra nepažįstamas. Baltrušaitį pažįsta vyresnioji mūsų inteligentijos karta, apie poetą šį tą girdėjo ir Lietuvos mokyklas lankę jaunimas, bet platesniems Amerikos lietuvių sluoksniams pats Baltrušaitis ir jo darbai yra nepažįstami. Bus todėl pravartu susipažinti su kai kuriais šio poeto gyvenimo bruožais.

Jurgis Baltrušaitis gimė 1873 m. balandžio 20 dieną Skirsnemunės valsčiuje, Paantvardžių kaime. Jo tėvas buvo vidutinio stiprumo ūkininkas, turėjo 20 dešimtinų žemės. Baigęs pradžios mokslo, jaunas Baltrušaitis 1885 metais įstojo į Kauno gimnaziją.

Pradžioje tėvas apmokėdavo visas išlaidas, bet nuo ketvirtos gimnazijos klasės jaunūdis buvo priverstas pats sau duoną užsidirbti. Kaip visi to meto lietuviai, taip ir Jurgis Baltrušaitis tėvai norėjo, kad vaikas mokytųsi „ant kunigo“. Jaunuolis mokytis norėjo, bet prie kunigystės jis nebuvo linkęs. Yra pagrindo manyti, kad šis jaunuolis nusistatymas ir sulaukė tėvų nuo tolimesnės paramos. Panašion būklėn buvo patekęs ne vienas Baltrušaitis. Su šia problema teko susidurti Povilui Višinskiui, Vincui Kudirkai ir visai eilei Lietuvos inteligentų. Daugeis jų palūžo, sveikata neišlaikė, tuo tarpu Baltrušaitis sugebėjo ne tik mokslus baigti, bet ir nudirbti didelį darbą.

Nuo penktos gimnazijos klasės Baltrušaitis teko pačiam duona užsidirbti. Jis pats mokinosi, o laisvu nuo pamokų metu—kitus mokino. Vienus mokino už maitais, kitus teko mokytis už kambarį, o iš trečiųjų šį tą gaudavo pinigais būtiniausioms išlaidoms. Neturėdamas pinigų žmoniškėsim kambariui, Kaune buvo priverstas gyventi belangėje kamaroje. Negana, kad jo kamara neturėjo šviesos,—joje niekad ir tylos nebuvo. Vienoje kambario pusėje buvo pirtis, o kitoje—cukraus dirbtuvė. Pirtin visą laiką mašinos pumpuodavo vandenį, o dirbtuvėje buvo raizomos didžiulės cukraus galvos. Todėl kamaroje nuolat girdėjosi ūžimas ir trenksmas.

Jaunuolis privalėjo ne tik pats mokytis, bet ir kitus mokytį, o po dvigubo darbo jis dar negalėjo tinkamai pailsėti. Nežinant ir visa tai, jis, toje kamaroje begyvendamas, pradėjo žavėtis poezija ir mintinai išmoko gana daug pasaulinės literatūros šedevrų. Pradžioje jis susidomėjo graiki literatūra, atidžiai studijavo rusų poetus, o vėliau žavėjosi angli rašytojų darbais.

Kauno gimnaziją Baltrušaitis baigė 1893 metais. Jis norėjo įstoti į universitetą, bet, neturėdamas lėšų, kaip pasakoja poeto pažįstami, įstojo į klatojančių artistų trupę ir apie metus su ja praleido, važinėdamas iš vienos vietos į kitą. Ateinančiais metais jis įstojo į Maskvos Universiteto Gamtos-Matematikos Fakultetą. Be gamtos-matematikos, jis dar studijavo istorijos-filosofijos mokslus, kreipdamas ypatingo dėmesio į kalbas.

Tvirtinama, kad Jurgis Baltrušaitis mokėjęs keturiolika kalbų, o skaiyti galėjęs net 27 kalbom. Universitete įgytą teoriską kalbos mokslą jis papildė praktika. Baltrušaitis nusistatė apvažiuoti svarbesnes Europos valstybes, kad galėtų geriau pažinti žmones, jų papročius, literatūrą. Vos tik tai jis spėjo baigti universitetą, tuojau pasileido kelionėn į užsienius. Vienais metais aplankydavo vieną valstybę, o sekantais jau važiuodavo kitur. Tokiu būdu Baltrušaitis aplankė ir ilgesnį laiką gyveno Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Skandinavijos valstybėse, Ispanijoje, Kaukaze, Sibire ir Egipte. Jis buvo į Ameriką atvažiavęs, kur kiek ilgesnį laiką buvo apsisostojęs Chicagoje.

Kalbų žinojimas Baltrušaitiui vėliau buvo labai naudingas. Jam buvo gerai pažįstamos vakarų Europos kalbos, bet rusų kalbos jis buvo tikras žinovas. Baltrušaitis rusų kalbos žodynas buvo labai turtinąs, jam buvo labai gerai pažįstami tos kalbos dialektai ir skaittingi sinonimai. Rusų kalboje jis lengvai galėdavo sudėtingiausias mintis išreikšti, jis išryškindavo jas labai jautriais nuansais.

Pirmiausia Baltrušaitis pradėjo verstį

rusų kalbon žinomus pasaulinės literatūros kūrinius. Rusiškai jis išvertė žymesnius A. Strindbergo, H. Ibseno, M. Maeterlinckio ir daugelio kitų darbus. Dar ir šiandien Baltrušaitis vertimai rusų kalbon skaitosi pačiais geriausiai. Netrukus Baltrušaitis, kaip vertėjas, Rusijoje tiek pagarsėjo, jog jis skaitėsi vienu geriausių vertėju. Rusijoje gyvenusieji inteligentai tvirtina, kad Baltrušaitis-vertėjas buvo lyginamas su Viačeslavu Ivanovu ir Tamu Zielinskiu, o šiedu skaitėsi pačiais geriausiai rusų tautos vertėjais.

Bet Baltrušaitis ne tikai svetimos literatūros kūrinius vertė rusų kalbon. Jis ir pats pradėjo rašyti rusiškai. Jis pradėjo rašinėti dar mokyklos suole, o pirmą eilėraščių rinkinį atspausdino 1911 metais. Pirmoji Baltrušaitio eilėraščių knyga rusų kritikų buvo labai aukštai vertinama, poetas užmezgė ryšius su labiau pasižymėjusiais rusų poetais, o su kai kuriais ta pažintis išsivystė į artimą draugystę. Artimais Baltrušaitio draugais buvo poetas Konstantinas Balmontas, rašytojas Vatelrijus Briusovas ir daugelis kitų.

Be „žemės pakopų“, pirmojo poezijos rinkinio, Baltrušaitis rusiškai parašė ir atspausdino dar „Kalnų taką“ ir „Lelijų ir piautuvą“. Rusų literatūros žurnaluose jis rašė kritikos straipsnius, spaudai ruošė vertimus, o vėliau Rusijos literatams skaitė paskaitas. Baltrušaitis Rusijoje tiek pagarsėjo, kad 1917 metų revoliucijos laikotarpiu jis buvo išrinktas Rusijos Rašytojų Sąjungos pirmininku.

Rusai didžiūdavosi Baltrušaitiui, jo eilėraščius skaitė ir gerėjo. Bet kai kurie kritikai jo bijojo. Jie primindavo rusams, kad Baltrušaitis rašo rusų kalba, bet savo sielos gilumoje jis buvo rusams svietimas.

Rusai žinojo, kad Baltrušaitis yra lietuvis. Savo kilmės poetas niekad neslėpdavo. O 1920 metais, kai prasidėjo nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas, Baltrušaitis buvo paskirtas pirmu Lietuvos ministeriu Maskvoje. Vėliau Lietuvos valdžia įgaliojo jį atstovauti savo kraštą Turkijoje ir Persijoje. Šias pareigas jis ėjo iki 1939 metų. Rusų kultūros atstovai visą laiką gerbė Baltrušaitį, o paskutiniaisiais metais jo įtaka diplomatų tarpe buvo labai didelė. Retas kitas taip gerai pažino Rusiją ir jos gyvenimą, kaip Lietuvos ministris Maskvoje. Apie tai, savo knygoje liūdija abu J. A. Valstybių ambasadoriai, Joseph Davies ir William Bullitt, ilgesni laiką gyvenę Maskvoje.

Prieš patį karą Jurgis Baltrušaitis išvažiavo į Prancūziją. Pradžioje jis buvo Lietuvos ambasados Paryžiuje patarėju, o vėliau, kai karas pradėjo slautėti, gyveno provincijoje. Lietuvą okupavę rusai stengėsi parvilioti poetą, bet pavergtan kraštan jis atsiskakė grįžti. Prancūzijoje jis ir mirė 1943 metų gruodžio 24 dieną.

Paskuliniais savo gyvenimo metais Baltrušaitis rašė ir lietuviškai, bet stambiausiasieji jo kūrybos darbai parašyti rusų kalba. Daugumą jų buvo atspausdinti pačioje Rusijoje, keli eilėraščiai praeitais metais buvo atspausdinti New Yorko leidžiamame „Novy žurnal“, o daug jo poezijos ir literatūros temomis parašytų straipsnių dar tebėra rankraščiuose.

Rusiškai parašytus ir kelis kartus Rusijoje išleistas „žemės pakopas“ mokytojas Jonas Valaitis išvertė lietuviškai, kad kiekvienas iš mūsų galėtume jomis pasidžiaugti ir pasigerėti. —M. Gudelis.

JAZMINO APYSAKAITES—

IŠ UZDRAUSTOS KNYGOS—IEVA IR JOS ŽALTYS

MALONŪS IR NEMALONŪS DALYKAI

Mylėti svetimas žmonas dabar taip pat malonu, kaip rūkyti svetimus papirusus ar skaiyti svetimas knygas. A. Čechov

- O, sveikas! Na, kaip gyven? Ką veiki?.. Iš tikrųjų, galima pamanyti, kad kokį romaną rašai: niekur nebesirodai!
- Rašyti neršau, o tikrovėje pergyvenu.
- Na, na!
- Taip!
- Cha-cha-cha! Vėl, tur būt, kokią gimnazisčiukę įsižiojosi.
- Visai ne. Nė pagalvoti nenoriu apie gimnazistes: tai kažkas vaikiška, nesubrendę...
- Na, na... Tai gal savo kolegę?..
- Ką?..
- Kolegę, iš tų, kurios drauge su tavimi

Nauji Leidiniai Tremtyje

“PILKIEJI NAMAI”—Romanas

Medardo Bavarsko romaną „Pilkieji Namai“ bene bus pirmas tremtyje išleistas romanas, vaizduojąs stovyklos gyvenimą. Knyga 200 pusl. Autorius piešia pilkomis spalvomis išvietintųjų lietuvių gyvenimą svetimame krašte. Tačiau tenka pasakyti, kad skaitytojo nedomina romano herojai, nei barakai, apie kuriuos kalbama, jeigu neskaityti autoriaus gražių išreiškimų ir mokėjimo žaisti žodžiais. Ypačiai Amerikos lietuviams, kurie nepažįsta tremties gyvenimo, nei stovyklos aplinkos, romanas darosi neįdomus. Mums gali pasirodyti, kad romane stokoja net pagrindinės konstrukcijos bei plano. Išėjo lyg smulkių dalykų apsakojimas, kaip nelyginant „kumučių“ pasiplepėjimas, kurios paprastai „viską žino“ kas jų apylinkėje dedasi. Kasdieniniame gyvenime visur rasime pilkumos, ypačiai tremties siauramė gyvenime. Matomai, autorius savo romaną taip ir pavadino „Pilkieji namai“, nes prieš realaus gyvenimo vaizdus. Vis dėlto ir tarp darganotų—net ir labai pilkų momentų—kartais būna ir giedresnių dienų. Deja, romane to lyg nepastebėta, kuomet tremtyje yra stambios lietuvių intelektualinės jėgos, kultūrinis gyvenimas tenai gyvas ir aktualus.

Skaitytojui sanku rasti kelių, kuris vestų jį prie kokio nors reikšmingesnio tikslo. Liečiama daug asmenų, minimi jų vardai, bet jų asmenų buvimas lieka lyg ir bevertis. Kitur iškeliami aiškėn žmonių blogi elgesiai, bet veikale jie nefiguroja kaip principiniai asmenys,—iki galo jie neišgyvena. Pav., mergaitės lankosi pas amerikiečius karius dėl cigarečių ar šokolado, bando užmegsti meilės ryšius, tačiau jų vizitai užsibaigia intygomis ir pašaipa. Tūlas Edvardas, palikęs savo žmoną ir sūnelį, trunkosi po stovyklą, prisimeilina prie Aldonos, ją suvilyojęs paleika ir bėga į Miuncheną. Tumėnas ir Stanekienė, atrodo neaiškūs tipai, kiek glaudžia reikalas rišasi su jauno svajotojo, Viktoro Maldeikio gyvenimu, kuris bando dirbti maisto išdavimo įstaigoje ir mokytojauja, bet niekuo nėra patenkintas, kaip vaikas ilgisi namų ir motinos. Pagaliau jis veda Janitę, kurios nemylė, bet mano, kad po vedybų pamilsias. Viktoras Maldeikis, romano herojus, primena Arčibašev „Sanino“ pesimistą Jurgį, kurį Saninas vadina paprastu kvailiuku. Tumėnas iš Viktoro daro niekus, vadina jį nesubrendėliu, kerta jam šposą; Nugirdo Viktorą ir Stanekienę, suguldo juodu purviname kambaryje į vieną lovą. Paleika duris atviras, kad žmonės praediami matyti, kokie nedorėliai čia guli... Kažkas praneša sergančiam Viktoro žmonai apie įvyki. Ligonė jaudinasi ir rašo nemylinčiam vyrui atsisveikinimo raštelį. Viktoras ryte grįžęs namo ir radęs žmoną rimtai sergančią, bando dirbtinai jaudintis, pašaukia gydytoją. Vėliau ji miršta.

Keista Viktoro psichologija. Jis kažko ieško, trokšta ir ant visko numoja ranka. Jis kaipo romano herojus, labai nepasizymi, bet tampa savo silpnos valios auka. Romanas baigiamas Viktoro pasišalinimu iš stovyklos.

Rašytojas Medardas Bavarskas yra dar jaunas žmogus, daug nuveikęs literatūros srityje, daug gerų dalykų yra parašęs ir jam reikia atiduoti tinkamas kreditas už romaną. Ieškant veikale trūkumų, visur jų galima rasti, bet reikia atsimiti ir pasakį: „kas nieko neveikia, to niekas ir nepieki.“ —Mikas Šileikis.

P O E Z I J A

Jurgis Baltrušaitis

RYTMETINĖS GIESMĖS

I.
Suzarėjo aušra prieš pat eismą dienos!
Į uolynus miglas naktis šaukias,
Žemčiūgine minia, su diržais iš Hepsnos,
Debesų skleidžias voros ir traukias...

Jau nunutojo erčia tarp rasotų šlaitu,
Begalybėna toliai suvirto,
Lyg nuo Dievo gelmių, nuo žadėtų aukštų,
Visos dangos pasaulio hukrito...

Sujudėjo salpa—bangos ūgis žvąrbus,
Pašėlimo sugriaudė galybe,
Ir sudužo tyla, tarsi indas skambus,
Ryto džiaugsmo galingo didybėj...

II.
Didinga valanda! Aušra rytuos
šviesius sparnus vėduoklės šimtaspalvės
skleidė,
Ir paukščių talkos, skriedamos skliau-
tuos,—
Lyg plūškautų,—gyvoj srovėj tarytum
žaidė...

Garsai garsus, suvirpusius tyloj,
Virš dirvos, miško ir upelio skardžių,
Į dangų kelia ir, ugnį mieloj
Bedžiūgaudami, šaukias iš gelmių
begarsių...

I taurė atvirą rasotos žemės mūsų,
Putodama lyg vėnas, liejasi diena,
Pakopa šventinė—kalvų čia kiekviena,
Kas mirksnis lemia—būvio džiaugsmas
—mūsų!

III.
Šit! Jau švinta! Tamsis kinta,
Nuogsta žemė ūkana...
Mielą guodą Dievas duoda—
Liejias į laukus diena...

Jos galingi ir gausingi
Svaido auksą spinduliai,
Himnu žemei šviesą lemia,
Sualsuodama giliai...

Atsiskleidžia, išsiskleidžia
Pluoštais aukščių garbanų,
Sužaliuoja, mėlynuoja
Mariom žydinčių linų...

Laisvės gaidą varpais aidi
Ji, stebuklą kurdama;
Be nevalios, tarsi marfios,
Tviską, blizgą degdama!

IV.
Valtelę sūpuoja bangų švitruma,—
Tat būviui garbės giluma!
Bematė tolybė—kilningoj ugnij,
Ir saulė ir jūra—manų...

Ant žydrjo gūtaus jo bedugnės ranga,
Aš pats čia—klajūnė banga...

Puotauju, sukuos pasaulinėj puotoj,
Kaip žiežirba gaisto kaitroj...

Nemirštamų žvilgsnių stebuklo šviesoj
Nekliūpau aš žemėje šioj,—

Mane ir visatą pilnybės laiku
Nebeskiria ribos laikų...

- Dvidešimt metų.
- O vyras?
- Ką vyras?... Vyras senas pilvočius. Eina, pilvą neša, lyg bugną. Ji pati juokiasi. Pirmą, sakė, jo pilvą duryse pamatysime, o kol jis pats pasirodys—dingsi.
- Gudri!
- Sakau gi.
- Bet kur tu tokią, po velnių, nutvėrei?!
- O tai nutiko labai paprastai... Pamačiau ją vienamė baliuje. Ji man iš karto krito į akį. Buvau vieną kitą kleboniską išmetęs. Jaučiausi labai drąsus. Priėjau ir pakviečiau šokti. Na, šokant pasisakiau susizavėjęs bei įsimylėjęs ją...
- O ji?..
- Ji nieko. Pasiūlė dar vieną šokį. O po jo sako: atleik ryt. Pasakė vietą ir laiką. Na, aš nuėjau. Dabar mes kasdien susitinkame. Paėmiau atostogas dviems savaitėms...
- Iš tikrųjų, malonūs dalykai.
- Taip, malonūs. Tai ne gimnazisčių, ne mūsų mergelių meilė. Ir ne perkamoji, pagaliau... O dabar, atleisk, turiu eiti.
- Laimingai!
- 3.
Ji vėl sutikau maždaug po trijų mėnesių. Jis ėjo gatvę galvą nuleidęs, lyg vietą praradęs...
—Sveikas!

Pasaulis—retėjančiam tamsy gaida,
Aš—psalnės liepsninga malda...

Ir žaidžia ir skaidos stiebe švitiniai,—
Mūs būrės—vaiskos audiniai!

Kaip choras nežemės gausmų prabangos,
Kas mirksnis bangą už bangos...

Jos pasaką tylią giedos ir skardės,
Kad širdys žmonių žydės!

VAKARINĖ GIESMĖ

Kūrciam krante aš viens, migloj aptimęs,
Arli naktis...
Ar, siela, tau sukaupti žodin žemės
Tava ilgtis!

Belaisviui ašara karti tekrinta,
Rauda—ūma...
Jūrinė erdvė bangoje nešvinta,
Nė giluma...

Žmonių buitis—jos mirksniai, metai,
kartos,

Dienų erčia,—
Pasaulis žemiškoj ilgy atvertas,
Jo amžiai—čia!

ISPLAUKANTIEMS

Rankas palaimai! Laikas jau, įspėta...
Kūrciau, stiprink ryžti Tu draša
Išplaukantiems ton žemėn, kur žadėta,
Kur amžių sapnas bus tikra tiesa...

Žmogaus kasdieniškojo būvio dalių,
Jau pakeičia lemtes skirta banga,
Kad širdyje įiebtų natųj gaidą,
Linksmi kad kiltų žemės šios danga.

Iš kranto iūdno, vienišojo laiko,
Kaip slaptas šūkis, įžadas ugnies,
Mūs vedą jūros pokylin be saiko,
Platybėn jos, žvaigždynai be mirties...

Nevirpa audroje būdri krūtinė,
Ryžim tarnauti nežiniai gyva...
Mūs širdys kaupia valią geležinę,
Prie mūsų stiebo—maisto vėliava!

Tad amen! Amen! Pareiga ktajokių
Matuokit galią nežinios savos...
šviesusis Dieve — Dieve alkio duoklių,
žiaurus, grasmingas — Dieve Tu kovos!

R Ū D E N I

Taku kurčiuoju aš, vienuotis,
Eintu paisdamas mišku...
Virš skardžio šlamesio—giesmuohtu
Nebegirdžiu aš jau šnekų...

Neauktas tolis mėlynuoja...
žemėratis kurtus, blankūs...
Kaip liūdnas požymis, mišksnoja
Ir gervių klyksmas nejaukus...

Trapusis trikampis jų plaukia,
Mėlynėi nykdamas pagaliau...
Belaisvi ilgstantis, maldauki
Klajūnės laisvės tu dalios!

Iš rusų kalbos vertė Jonas Valaitis.

—A, sveikas. — atsakė jis.—O ką, gal užeisime į restoraną?..

—Užeisime. Mes užėjome.

—Na, kas gi tau nutiko, kokia nelaimė užgrūvo, po kelmų? Ar pilvočius vis dėl to užklupo?

—A, tu apie tai... Tai jau sena pasaka, užmiršta. Ponia jau kitą mėlužį turi...

—Na, na!

—Sakau gi.

—Kodėl taip grėit? Iš tikrųjų nesuprantu...

—Ot taip. Buvo malonūs be rūpesčių laikai, bet dingo. Aš dabar pergyvenu kažką didelį, nepaprastą...

—Tai vis dėlto įsimylėjai Marytę, a?

—Ne Marytę, o Katrytę...
—Ką, seną įstaigos baldą?!

—Seną baldą... Bet kiek joje rimtumo, pasiaukojimo... Kartą sutikau ją mieste sode, ir mes įsikalbėjome. Tuoj pastebėjau, kokia ji išmintinga, kaip rimtai žiūrį gyvenimą...

—Ar tik nemanai vesti

LIETUVIŲ RATELIAI

MIRĖ MICHAEL KELLY

BUVO MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION DIREKTORIUS

Vakar rytą 2 valandą, lapkričio 7-tą, Šv. Kryžiaus ligoninėje mirė Michael Kelly, Mutual Federal Savings and Loan Association direktorius.

Gyveno jis adresu 7202 So. Campbell Avenue, Marquette Parke, ir persiskyrė su šiuo pasauliu sulaukęs 46 metų.

Velionies paliko moteris Julija ir duktę Geraldine. Kūnas bus pašarvotas Lecha-

včiaus koplyčioje, 2314 West 23rd place, tel. VIRginia 6672.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 10 dieną, 1 valandą popiet iš koplyčios į Lietuvių Tautiškas kapines.

Mutual Federal Savings and Loan Association darbuotojai reiškia gailėtį, kad neteko gero direktoriaus ir bendradarbio.

SEKMINGAS SLA. JUBILIEJUS

Lapkričio 2 d. Dariaus-Girėno svetainėje įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 60 metų minėjimas. Narių ir pritarėjų dalyvavo virš 400.

Amerikos Legiono Dariaus-Girėno ir Don Varnas postai prezentavo vėliavas, po ko talentingasis tenoras p. Kaminskas sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Dariaus-Girėno komandierius p. Karalaitis pasveikines dalyvius pakviečia SLA. apskrities pirmininką Dr. A. Montvidą vesti iškilnių programą.

Rengimo komisijos narė p. Gribienė supažindina publiką su iškilnių rengėjomis.

Lietuvos konsulas p. P. Dauzvardis ilgokoj ir išsamioj kalboj aiškino SLA. reikšmę ir svarbą Lietuvai ir lietuvių tautai.

Buvo pakviestos į estradą devynios motinos, kurių sūnūs padėjo savo gyvybę kariuomenai prieš pavojingus agresorius.

Užuojautos kalbą joms pasakė SLA. išdinininkas K. Gugis ir trys pildomosios tarybos nariai — K. Gugis, E. Mikužiūtė ir Dr. S. Biežis įteikė joms nuo SLA. auksines žvaigždes ir užuojautos liūdėjimus.

Iždo globėja E. Mikužiūtė kalbėjo į karo veteranus angliška, reikšdama jiems pagarbą ir padėką už jų herojiškų žygių ir kviesdama pasilikti SLA. nariais ir našiais darbuotojais lietuvių tarpe. Taipgi visi trys pild. tarybos nariai įteikė veteranams pagarbos liūdėjimus ir ženklelius nuo SLA.

Don Varnas postas skaitlingai dalyvavo iškilnėse. Jo komandierius p. Evans pasakė trumpą bet reikšmingą kalbą ir nuo Don Varnas posto įteikė sertifikatus SLA. iždo globėjai E. Mikužiutei ir SLA. 6-tajai apskričiai už nuosirdų ir aptų pasidarbavimą karo pastangoms.

Bifutės Chorui sudainavus kelias šaunias dainas padaryta buvo pertrauka.

Po jos pirm. Dr. Montvidas dėkuoja Naujienoms ir Sandarai, taipgi radijo programų lei-

dėjams A. Vanagaičiui, Budriui, Krukui, Šaltimierui ir poniam Bareus už jubiliejaus išgarsinimą.

Dr. S. Biežis kalbą į ilgamečius kuopų ir apskrities viršininkus, į pastariųjų SLA. komisių narius, kurie pasišventusiais, ryžtingai ir neatlaidžiai ugdo ir saugo mūsų organizaciją. Jie pavadėmis pakviečiami į estradą, kur pildomosios tarybos nariai juos sveikina, įteikia auksines žymes ir sertifikatus.

Rengimo komisijos pirmininkė E. Mikužiūtė praneša, kad iš visų Chicagoj gyvenančių moterų narių ilgiausiai yra išbuvusi Nora Gugienė, kuri vyksta šiandien į BALF seimą, todėl jai priklausomos dovanos buvo nuvežtos į stoją. Ilgiausiai išbuvęs narys yra Dr. A. Juška ir jis papuošiamas gėlėmis ir įteiktas jam SLA. albumas.

V. Jokubynas, adv. J. Bor-

MICHAEL KELLY

7202 So. Campbell Ave.

Mirė lapkr. 7 dieną, 2:00 val. ryto, 1947 m., sulaukęs 46 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Vadoklių parap., Alancių kaime.

Amerikoje išgyveno 33 m. Paliko nuliudę: žmona Julia, po tėvais Pongonis, duktė Geraldine, teta Antanina Tarutienė, pusseserė Irene Tarutis, 2 pusbroliai: Whitney Tarutis, August Kelly, daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Lietuvoje paliko 3 brolius. Buvo Direktoriaus Mutual Federal Savings and Loan Association. Priklausė prie Baltos žvaigždės klubo ir Chicago Lietuvos Draugijos.

Kūnas pašarvotas Lachawicz and Sons koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkr. 10 d., 1:00 val. po pietų, iš koplyčios į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi A. A. Michael Kelly giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir atsiveikinti.

Nuliudę lieka: žmona, duktė, sūnūs, marios, brolis, seserys, švogeriai ir jų šeimos.

Laidotuvės direktorius Lachawicz ir Sūnūs. Tel. VIRginia 6672.

den, K. Liutkus ir Veronika Bi-gelienė yra nariais nuo 1903. Jie irgi gavo dovanas.

Vėl suskambėjo Birutės Choro dainos, po ko svečiai skirsišė valgyti, girksnoti ir pasikalbėti.

Šis SLA. parengimas buvo istoriškas, iškilmingas ir nepaprastas atsilankiusių gera nuotaika ir draugingumu. — SLA. Narys.

Brady Motors

Vartotų karų bargeņu centras

Atlankykite Brady Motors, 2439 West 63 St., dabar, jei jums reikia kaip naujo vartoto karo. Brady Motors parduvinėja vartotus karus jau virš 20 metų. Brady's reputacija yra kuogeriausia. Garantuojama, kad jūs gausite pilną vertę už savo pinigų.

Jums apsimokės atlankyti Brady Motors, nežiūrint kur gyvenate. Automobilių vieta yra apšildoma, karai puikiausiai užlaikomi ir ekspertų mechanikų pataisyti A-1 stovyje. Daugelis karų turi praktiški naujus tajejus, radio, šildytuvus, defroster ir t.t. Tuojau dastatymas užtikrintas.

Brady Motors kviečia Jus atsilankyti ir pasirinkti kaip naują karą ir 10 dienų galėsite paimti išbandymui. Lengvais išmokėjimais. Nereikia pinigų įmokėti. Galite taipgi išmainyti į savo seną karą.

Brady Motors randasi adresu 3439 W. 63 St. Atdara vakarais iki 10 val. ir sekmadieniais visą dieną, jūsų parankumui.

Brady Motors skelbimas tel. pa Naujienose kasdien. (Sk.)

15 Metų Mirties Sukaktuvės.

a. + a.

JONAS PLONIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu 5 diena lapkričio, 1932 m., sulaukęs 48 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tryškių parap., Kairiškų kaime. Tėsių apskr.

Paliko dideliame nuliudime žmona Ursulė, po tėvais Juozaičiukė, duktė Elena, 2 sūnūs: Jonas, marti Stella ir jų šeima, Teodoras, marti Ona ir jų šeima, brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Anastazija, švogeriai Kazimieras, jų šeima, sesuo Kristina Sungailienė, švogeriai Joe ir jų šeima, švogeriai Wm. Petrošius ir kitos giminės.

Lidūdai atminčiai mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos šv. Mišios šv. Jurgio parapijos bažnyčioje lapkričio 10 d., 1947 m., 8:00 val. ryto. Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tave mūsų brangus vyrą ir tėveli nekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes angščiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant.

Nuliudę lieka: žmona, duktė, sūnūs, marios, brolis, seserys, švogeriai ir jų šeimos.

Garsinkitės "N-nose"

ALBERT P. DOLAN

In loving memory of our beloved son and brother who passed away twenty two years ago today, November 9, 1925.

Till memory fades and life departs, You will live forever in our hearts.

His memory is as dear today, As in the hour he passed away.

Loving Mother, Brother, Relatives and Friends.

DARBININKAI "NAUJIENŲ" KONCERTE

Jie patarnaus Naujienų koncerte, sekmadienį, lapkričio 9, 1947, Sokol Salėje, 2337 South Kedzie Ave. 3:00 val. popiet. Kviečiame šiuos asmenis dalyvauti ir patarnauti "Naujienų" koncerto svečiams.

- Emma Ascilla
- Olga Rypkus
- J. Shumakarlis
- F. Sutkus
- J. Tumosa
- J. Franckas
- V. Jašmontas
- Joe Ascilla
- Wm. Mankus
- Al. Janušis
- M. Skurkis
- A. Maskaliunas
- A. Kontrimas
- P. Milaševičia
- P. Deveikis
- Ona Dovgin
- Lena Kriščiunas
- Ona Razmas
- Mrs. Stautis
- Marcelė Tverijonas
- K. Radišauskienė
- William Kriščiunas
- Jonas Baličias

SUSIRINKIMAI

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 9 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti. — A. Kaulakis, rašt.

JONISKIEČIŲ LABDARYBĖS IR Kultūros klubo reguliaris mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 9 dieną, 1-ąją valandą popiet. Malonėkite laiku pribūti taip, kad klubo reikalus atliksu paspūtamėm nauzuoti į "Naujienų" koncertą. — J. Keturakis, rašt.

LIET. TEATRALISKOS DRAUGYSTĖS Rutos No. 1 mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio (November) 9 d., 10 val. ryte, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. — F. Opulskas, rašt.

EVANGELIKŲ PAMALDOS,

kiekvieną sekmadienį, 3 valandą popiet, 816 WEST 31st ST. Įžanga laisva. Kviečiame visus!

— Lietuvių Misijos Draugija.

Atėmė Pinigus Ir Narkotikus Vaistinėje

Vyras ir moteriškė padarė holdapą vaistinėje 3160 North Pulaski rd. praėjusio ketvirtadienio vakare. Jie surišo vaistinką Jules Plotkin, pasiėmė vaistinės pinigų \$300, narkotikų vertės \$150 ir pabėgo.

Cpl. JACK EUDEIKIS

4605 So. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741.

Mirė Vokietijoje vasario 8 dieną, 1945 metais, sulaukęs 21 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois, vasario 21 d., 1923 m.

Palikė nuliudę: tėvas Jonas F., motina Emilija, po tėvais Rudauskaitė, sesuo Dorothy, švogeriai Lt. Comm. Stanley Jakubs, U. S. Navy, jų sūnus Jackie, daug kitų artimų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas buvo parvežtas iš Belgijos ir bus pašarvotas šeštadienį, lapkričio 8 d., rytą, 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 10 dieną, 9:30 val. ryto, iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Jack Eudeikio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinti.

Nuliudę lieka: Tėvas, motina, sesuo, švogeriai, jų sūnus, ir kiti artimi giminės.

Shelton & Doolin Florists

4071 Archer Ave. (California and Archer) PHONE VIRGINIA 1940 Geriausias Gėlės Vestuvėms ir Laidotuvėms.

Gražiausios Gėlės

Nenuvytusios dėl Vetsuvių, Bankietų, Pagrabų ir dėl kitų visokių papuošimų. Parduodame už prieinamas kainas.

Patalfonuokite arba ypatingai atvykite į mūsų gėlių krautuve. Beverly Hills Floral Co. Antanas ir Aldona Gužauskai, Gėlininkai. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Chicago 21, Illinois. Telefonai: STEWART 2454 ir HUDSON 2224

LOVEIKIS

Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams. GĖLININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAF. 5800 arba 5870

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užtaidomis ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuotas. 414 W. 63rd ST. Tel. ENG. 5833-40

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 So. Western Avenue TELEFONAS GROVEHILL 0142 1410 South 50th Avenue TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICEKO, ILLINOIS KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI 6845 So. Western Ave. PROspect 0099 3319 Lituania Ave. YARDS 1138-1139 Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 So. Hermitage Ave. Visi Tel. YARDS 1741-1742 4330-34 So. California Ave. Telefonas LAFayette 0727 DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicago Lietuvos Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SŪNUS

TEL.: VIRGINIA 6672 and 6673 2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL. SEELEY 5711

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0731

KAZIMIERAS DANUNAS

8766 Huston Ave.

Mirė lapkričio 6 d., 5:00 val. vakaro, 1947 m., sulaukęs 60 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ranygaloje.

Amerikoje išgyveno 40 m. Paliko nuliudę: žmona Anastazija, dukterys: Annette Smigielski, Ann Gedmin, sūnus Jack, duktė Albina Durkin, žentai: Stanley Smigielski, Ted Gedmin, marti Dorothy, žentas Peter Durkin ir 8 anūkai.

Kūnas pašarvotas Stanley Walkowiak koplyčioje, 8803 S. Commercial Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, lapkr. 11 dieną, 9:30 val. ryto, iš koplyčios į Šv. Juozapo parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Kazimiero Danuno giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinti.

Nuliudę lieka: žmona, dukterys, sūnus, marti, žentai ir anūkai.

Laidotuvės direktorius Stanley Walkowiak. Telef. South Chicago 0249.

LIETUVIŲ PAREIGA REMTI NAUJIENAS

Naujienos niekad aukų, paramos ir pašalpos neprae, o buvo ir yra leidžiamos savomis išgalėmis.

Visus gerus lietuvius — ir tikinčius, ir laisvamanius, ir kairėsių ir dešinesnių pažiūrų Naujienos traktuoja lygiai. Retai kada nepalankų žodį pamatysi. Čia juos už jį mokslus eįmą, už biznių įsisteigimą, už j kelionės vykimą, už koncertų, teatrų ir kitko rengimą.

Naujienose skaitome apie svetur iškeliaujančius lietuvius, apie atvykusius svečius, apie lietuvių vestuves, krikštynas, pobūvius, apie įvykusias jų tarpe nelaimes, ligas, mirtis.

Per Naujienas pagerbiame ir paskatiname savos tautos talentus, darbuotojus, ko nors aukštesnio atsiakusius asmenis.

Naujienos aptarnauja mūsų tautos ir kilmės žmones. Jos juos gerbia, o ne žemina. Jos jų nuotaka ir upa kelia, o ne puldo. Jos juos drąsina ir akstina.

Todėl kiekvienas lietuvis privalo pareikšti joms simpatiją. Būkime jų koncerte lapkričio 9 d. Sokolų svetainėje! Sueikime tūkstančiai!

Joniškėičių L. ir K. Klubas

Sekmadienį, lapkričio 9 dieną, įvyks Joniškėičių klubo susirinkimas Hollywood svetainėje. Nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes turime daug ką apsvarstyti ir prisirengti prie mūsų vakaro lapkričio 16 dieną.

Parengimas bus su programa. Bilietai padaryti po 50 centų, dabar tik reikia juos platinti. Nariai prašomi ateiti į susirinkimą kaip 1 valandą popiet ir nesivėluoti, nes turim anksti susirinkimą užbaigti, kad galėtumėm suspėti nuvažiuoti į Naujienų koncertą Sokolų svetainėje, 2337 So. Kedzie ave. Iš garsinimų matyti, kad bus labai graži ir įvairi programa.

— M. M.

Chicago Lietuvių Tarybos Pirm., Mr. Kaziui Mačiukui-Macke

Brangus Pirminė! Mums atsikėlus į Chicago ir pasijutus sunkioj padėty, Tamsta ir Tamstos žmona, Mrs. Frances Macke, su nepaprastu nuoširdumu ir atsidavimu esate mums suteikę didelę ir įvairią paramą. Jūsų rūpesčiais mes apsirūpinome tinkamu butu ir įvairiomis reikmenimis. Iš Jūsų mes esame gavę reikalingų informacijų. Jūs duodavot mums galimumą susisiekti su reikalingomis vietomis. Žodžiu, Jūs nesigailėjote nei laika, nei darbo, kad tik galėtumėt padenginti mums žmoniškai apsigyventi Chicago mieste.

Už visą Jūsų nuoširdumą, už visus žygius, rūpesčius, darbus mūsų naudai mes jaučiame Jūsų skolininkai beesa. Vargu galėsime kada nors Jums tinkamai atsilyginti. Tuo tarpu už visą tai labai prašome priimti mūsų dėkingumą žodžius nors per šitą margą laiškėlį, kaip sakydavo Lietuvoje. Jūsų skolininkas
Dr. K. V. Grinius.

SUVALKIEČIAI "NAUJIENŲ" PARENGIME

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos praeitam susirinkime, kuris įvyko spalio 27-tą, vienbalsiai nutarta dalyvauti "Naujienų" rudeniniame koncerte, kuris įvyksta rytoj, sekmadienį, Sokolų svetainėje, 2337 So. Kedzie Ave.; pradžia kaip 3:30 val. po pietų. Visi Suvalkiečių Draugijos nariai-narės prašomi atvykti Sokolų svetainėn.

Kadangi "Naujienos" neatsako talpinti mūsų Suvalkiečių Draugijos reikalais korespondencijas ir pranešimus, tai mes, dalyvaujant "Naujienų" parengime, nors dalinai už tai joms atsilyginsime. O atsilyginti reikia, ir dabar pasitaiko mums gera proga. Be to, dar pamatysime puikų koncertą.

Tai gi dar kartą Suvalkiečių Draugijos nariai-ės esate prašomi skaitytis su Draugijos nutarimu.

— ANT. JUSAS.

Don Varnas Posto Narių Dėmesiai

Don Varnas Post 986, American Legion, suteiks militaringą pagarbą Cpl. John F. Eudeikiui Jr. sekmadienį, lapkričio 9 dieną, lygiai 8 val. vakare koplyčioje 4605 So. Hermitage Ave.

Bus šaulių sargyba, vėliavos sargyba, Amerikos ir Posto vėliavos. Trumpą kalbą pasakys Posto kapelionas.

Tas pačias apeigas Don Varnas Post atliks taipgi pirmadienį lygiai 9 val. ryto koplyčioje.

Visi Posto nariai prašomi susirinkti Posto svetainėje sekmadienį, lapkr. 9 d. 6 valandą vakare.

Karo Paliabu Paminėjimas

Darius-Girenas Post No. 271, The American Legion, kasmet tam tikromis iškilėmis paminė pirmojo Pasaulinio Karo paliabu dieną, būtent lapkričio 11 d. Šie paminėjimai rengiami sekmadieniais, kad davus progos tuose iškilėse dalyvauti ir plačiai Chicago lietuvių visuomenė. Taip bus daroma ir šįmet.

Šįmet Paliabu Dienos paminėjimo iškilėse bus suruoštos lapkričio 9 d., sekmadienį. Iškilėse šįmet ruošiamos didesnės ir programa gražesnė, didesnė ir spalvingesnė. Per šias šilkinės bus įvesdinta virš 200 naujų narių, kurie bėgiu pastarųjų metų įsirašė į Darius-Girenas Postą. Taipgi bus rodomi įdomūs judami paveikslai ir šokiai.

Programa prasidės 7 val. vakare Darius-Girenas Posto salėje, 4416 S. Western Ave.

Chicago ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti patriotinėse iškilėse ir gražiose naujų narių priėmimo ceremonijose. Įžanga visiems veltui.

Viso Posto vardu —
Jonas Karalaitis,
Posto Komandieris
Frank Zelis,
Jr. Vice-Comm.
Juozas A. Mickelimas,
Publicity Chairman.

Keistučio Klubo parengimas sekmadienį

Keistučio Klubo metinis koncertas įvyks sekmadienį, lapkričio 9 d., Lietuvių Auštarijoje, 3133 So. Halsted street. Programa pildys trys chorai — Birutės, p. Steponavičienės vadovaujamas merginų choras ir Keistučio choras. Programos pradžia 3 valandą popiet.

Klubo nariams įžanga veltui. Prie durų bus renkamos atvirutės. Jas patarnautojai pakeis tam tikrais bilečiais, kuriuos reikia saugot, nepamest (nekanant duokles tie bilečiai bus kolektuojami); kuris narys neturės minėto bilečio, turės užsimokėti 1 dolerį į finansų knygą.

Turėjo sidabrinės vestuves

Elizabeth ir Stanley Norgailai

Praėjusį trečiadienį, spalio mėn. 29 dieną, įvyko pp. Elizabeth ir Stanley Norgailų sidabrinis vestuvių, t.y. 25 metų sukaktuvių, pokilis jų pačių namuose, adresu 2914 W. 45th street.

Viešnių ir svečių minėjime dalyvavo apie 50.

Nuotakų visų buvo jauki ir nepaprastai draugiška. Pp. Norgailai vaišino draugus vakarine, valgiais ir gėrimais. Ejo draugiški pasikalbėjimai. Pokilis užsitęsė iki vėlomos, net iki aušros kitą rytą.

Ponai Norgailai reiškia padėką visiems svečiams ir viešnioms už atsilankymą jiems svarbios 25 metų jų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Jie sako, 25 metai yra netrumpas laikas, bet jis prabėgo jiems taip greit, jogei nesinori nė tikėti, kad jau 25 metai sukako nuo jų vedybų laiko.

Jie apsidė spalių mėnesio 29 dieną 1922 m. Visą laiką gyveno Chicagoje ir Brighton Parko kolonijoje. Jie yra biznieriiai. P-o Norgaila profesija yra barberys ir užlaiko biznį toj pačioj vietoj per visus 25 metus, būtent 2914 W. 45th street.

Išauklėjo pp. Norgailai vieną sūnų, Vytautą, dabar 21 metų senumo. Jisai, nors dar jaunas, yra jau išstarnavęs Jungtinių Valstybių laivyne pusantrų metų. Sugrįžęs iš tarnybos, dabar lanko mokyklą, De Paul Universitetą, ir studijuoja medicinos mokslą.

Radio

LIETUVIŲ MUZIKA. DAINOS SKAMBA ORO BANGOMIS

Kaip jau 19 metų, be pertraukos, girdžiate gražias mūsų tautos dainas ir muziką, taip girdėsite ir šį sekmadienį, 9:30 val. vakare, iš galingos radio stoties W.C.F.L. (1000 kil.), kada garsusis Budriko radio programos vėl bus transliuojamas. Girdėsite žymius dainininkus dainuojant rinktinas, mūsų mėgiamiausias deines ir didžiulį Budriko radio orķertą iš 15 žymių muzikantų grojant rinktiniausią lietuvių muziką.

Ir kitą ketvirtadienį, nuo 7 iki 8 val. vakare, iš Cicero radio stoties, W.H.F.C. (1450 kil.), sugrįš visų ilgai laukiama "Uršulytė" su savo vargais ir džiaugsmiais. Taip pat girdėsite kūrinius rinktinės lietuvių muzikos ir dainų. Prašom pasiklausyti abiejų programų.

NAUJIENŲ RUDENINIS DIDYSIS KONCERTAS

SEKMADIENI, Lapkričio 9 d., 1947
Pradžia 3:30 popiet
SOKOL SALEJE
2337 S. KEDZIE AVE.

NAUJOJI AUŠRA

Mėnesinis iliustruotas lietuvių kultūros žurnalas. Kviečiame visus užsirašyti. Metinė kaina — J. A. V. ir Kanadoje: \$2, kitur \$2.50. Pasinaudokite šia atkarpa. Įdeu \$2 ir prašau nurodytu adresu siuntinėti man žurnalą per visus metus.

Vardas ir Pavardė _____
Gatvė ir numeris _____
Miestas ir Valstybė _____

"NAUJOSIOS AUŠROS" Adresas:

10729 So. State Street, Chicago 28, Ill.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstančiams taupytojų sudaryt atsargą — įsigyt nuosavą naują automobilį — dėl apsaugos nuo netikėtų nelaimių, Jūsų taupiniai apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. PRADEK TAURTYTI DABAR...

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

2202 W. CERMAK RD. • CHICAGO 8, ILLINOIS
PHONE: VIRGINIA 7747 JOHN J. KAZANUSKAS, Pres.

BONDED (6 metų senumo) James E. Pepper IR BONDED Pebble Ford

degtinės prie mūsų baro cerkiutė

25c

KUPONAS POPULIARĖS RUSIĖS CIGARETAIM

Carton \$1.59

Atsineškite šį kuponą

JUMBO RED HOTS

(Kosher stiliaus) prie mūsų baro

10c

ATLANKYKITE MUSŲ TAP-ROOM. MES PARDUODAME UŽ MAŽIAU—SPECIALES KEISU KAINOS.
B. FISCHMAN'S
MUNICIPAL WINE & LIQUOR
4195 ARCHER AVENUE

A. L. D. D. NARIAI
Phone VIRGINIA 6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELYE 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue.
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas, HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Seštad. tikai susitarus.

GROVEHILL 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p.p. ir 7 iki 9 v.
(Trečiadienį pagal sutartį)

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vak. Seštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3833
Resid. Tel.: VIRGINIA 2421

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki
4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išski-
riant Trečiadienį ir Seštadienį
vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30
vakarais, Trečiadienį pagal sutartį.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepa—
šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Treči-
adienio vakarais ir sekmadieniais
pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 2096
OFISO VALANDOS:
9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas.

Daktarai žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 S. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUCIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepa šaukite—
Res. Tel. MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 val. iki 12 dieną

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba apėmimo, nervu-
tumo, skaudamą akis karšči, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Pirrenija teisingai akinius. Visu-
se atsitikimose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausias klaidas. Speciali atyda at-
kreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioj
pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinių, Kamos pigiau kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8.
Nedėlioj pagal sutartį.

NUO UŽSISENEJUSIŲ ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir naktimis
miegoti, nes jų užsisenėjusios žai-
dos niešti ir skauda. Kad pašalinti
tą niežėjimą ir skaudėjimą senų
atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte
LEGULO Ointment. Jų gydymas
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stabdė džiūvimą odos ir perplūšius
tarpirsčių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyv-
duolės nuo visų išvir-
šinių odos ligų. LEGU-
LO Ointment suteiks
jums pagalbą nuo nu-
vargusių, perštamų ir
niežiančių kojų. Legulo
Ointment yra parduoda-
mas po 75c., \$1.25 ir
\$3.50. Pirkite vaistinė-
se Chicagoje ir apylin-
kėse arba atsiųskit mo-
ney order į:
LEGULO, Department J
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

Radio Pataisymas

NAMUOSE IR AUTOMOBILIO
24 valandos patarnavimo
20% Nuolaidu
namų ir automobilių radijų
Liberty Electric
2512 West 47th Street
LAF. 9690 LAF. 9690.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir
adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA
— IS STOTIES —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7 val.
vakare.
Išgirsite vėliausias žinias,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

TAUPLYKITE LIETUVIŲ ĮSTAIGOJ
Gausite iki 3% nuosimčių ant savo taupomų pinigų (current rate).
VISŲ INDELIAI YRA APDRAUSTI IKI \$5,000.00.
Tolimesni Amerikos Lietuviai siūskite taupymui pinigus per
paštą, mes ūmai ir teisingai pakvituosime.
MŪSŲ TURTAS SIEKIA ARTI \$2,000,000.00

Chicago Savings and Loan Association
JOHN PAKEL, Pres.
6234 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois

RE-UPHOLSTERING
Paragon
3793 ARCHER AVE.
DALEISKITE PARODYTI JUMS
Tvirtą Konstruktiją ir Rūšį
Gal but pataisymas duginių sugėdusių springsų ir išvalymas
rakandų tik bus jums reikalinga?
DALEISKITE APŽIURĖTI JŪSŲ SOFĄ IR KRESLUS — DYKAI
ŠAUKITE LAFAYETTE 7065
Jūsų Patenkinimas — Reiskia Rekomendaciją

NEW PARLOR SUITES
MADE TO ORDER

Now, taste Smo-kay
NEW favorite among

KRAFT CHEESE SPREADS

It's a tantalizing blend of cheddar and hickory smoke flavors — this Smo-kay, the newest of the 8 famous Kraft Cheese Spreads. Keep an assortment of these handy, delicious Kraft Spreads ready for snacks and sandwiches.

KVIETIMAS Į NAUJIENŲ KONCERTĄ

Gerbiamieji lietuviai ir lietuvaitės: Nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, pavienius, šeimynas, draugijas, klubus, kuopas, sąjungas iš Chicagos ir apylinkių miestų ir miestelių, atvykti į "Naujienu" nepaprastai puikų koncertą.

Mes surengėm jums tikrai įvairų, įspūdingą, didingą koncertą. Čia atvykę rasite savo draugus, su kuriais gal jau seniai nesimatėt. Jums bus didelis malonumas su jais susitikti, pasikalbėti.

"Naujienu" puikiame koncerte bus lietuvių ir iš tolimesnių kolonijų, (iš Washingtono ir Pietų Amerikos). Galėsite su jais susipažinti, kiek tik spėsite ir laiko turėsite.

Pirmą kartą dalyvaus garsi Lietuvos Valstybės Operos profesionalė artistė-dainininkė. Dėdūtė-Trečiokienė. Skambins marimbą Antanas Brašiškis (Brashy), šoks Genovaitė Giedraitytė, dainuos Lyros Choras.

Du orkestrai gros šokiams. Galėsite šokti kiek tik norėsite.

Šeimininkės turės pagaminusius labai gardžių lietuviškų valgių. Galėsite skaniai ir socialiai pavalgyti.

Patys žinote, kad "Naujienu" jums tarnauja kuogeriausiai. "Naujienu" yra jūsų dienraštis ir pilnai užsitarnauja jūsų paramos.

Taipgi iki malonaus pasimatymo "Naujienu" koncerte rytoj. Sakalų salė, 2337 S. Kedzie Ave., 3:30 val. popiet:

KOMISIJA:

A. ZYMONTAS, A. RYPKEVIČIUS ir P. MILLER.

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Grand Jury Kaltina Vaiką Galvažudyste

Pranešama, kad Grand Jury išnešė kaltinimą 12 metų Howardui Lang ryšium su užmušimu Lonnie Felicko, 7 metų berniuko.

Lang bus skaitomas jauniausiu asmeniu, kaltinamu kriminaliniame Cook kauntės teisme galvažudyste. Reiškama nuomonė, kad valstybės gynėjas teisme nereikalas jam mirties baismės. Tačiau, kaip už pirmo laipsnio galvažudyste, vaikui gali būti paskirta baismė nuo 14 iki 99 metų kalėti.

Kaip jo byla pasibaigs, parodys teismas netolimoj ateity.

Sargas Pašovė Jauną Vyrą

Leno Garlock, 52 metų, 836 North Dearborn street, tarnauja naktiniu sargu Spencer Motor Service kompanijai, 600 W. 25th street.

Naktį į penktadienį įsai nušovė John Karmis, 25 metų, 1281 Cabrini st. Pasak Garlocko, įsai pastebėjo nepažįstamą vyrą išimant ką ten iš pastatytos mašinos. Įsai iššovė jį orą pirmą kartą ir pareikalavęs, kad tas vyras pasiduotų. Kadangi vyras šoko prie jo, sargo, tai įsai paleido šūvį į puolusio krūtinę.

Karmis yra buvęs taksikebo vairuotojas, vedęs ir vieno vaiko tėvas.

Nubalsavo Uždėti Pramogų Taksus

Chicagos miesto taryba priėmė praėjusį ketvirtadienį, lapkričio 6-tą, patvarkymą, kurs uždės 3 nuošimėjų taksus pramogoms mieste — teatrams, sporto parengimams, žaisimams ir tt. Be to, nutarta pakelti laisnių automobiliams ir trokams kainos. Apskačiuojama, kad šitie taksai duos miestui pajamų per metus \$5,772,000.

Patvarkymas įeis galion sausio 1 dieną 1948 metų.

Pakeitimas Gatvėkarių-elevatorių Transferių

Gatvėkarių pasażieriai, norėdami persikelti į elevatorius, užmokėdavo dešimt centų ir gaudavo mėlyną transferį. Elevatorio stoty jie primokėdavo prie transferio dar du centus ir įeidavo į platformę.

Šiandien įėjo galion pakeitimas. Gatvėkario pasażieris, norintis persikelti į elevatorį, dabar gauna paprastą gatvėkario transferį. Jį priima elevatorio stotis, tik reikia, kaip iki šiol, primokėti 2 centai.

Bomba Apraskė Saliuno Stogą

Naktį į pirmadienį sprogo bomba ant stogo saliuno adresu 9510 So. Western ave., Evergreen Park. Kaip tik tuo metu saliuno savininkai Harry ir Edward Steves skaitė bizniso pajamas.

Išgirdę sproginimą, jie išbėgo pro šūsnį, bet čia nieko nerado, nė nubėgančių piktadarių nepastebėjo.

Vėliau, poliđijai darant tyrimėjimą, nustatyta, kad virs bombos buvo numestos ant stogo. Viena jų betgi neeksplodavo, nes lietus fužą užgesino. Sproguosioji bomba išdrėskė stogę skylę. Nuostolių turtui padaryta apie \$100.

Policininkas, 4 Kiti Sužeisti

Policininkas Harold Young, 40 metų, 4253 So. Prairie ave., sulaukė automobilį prie 87-tos gatvės ir Cicero ave., kuris pravažiavo raudoną šviesą. Tuo metu, kai policininkas lipo iš savo automobilio, jo mašiną užgavo pravažiuojantis automobilis ir sužeidė patį policininką, sulaukytos mašinos vairuotoją Stark ir porą kitų vyrų.

Paskutinėj mašinoj, kuri užgavo policininko automobilį, važiavo Elmer Anhalt 21 metų, James Rada 21 metų ir Edward Nugarus 21 metų.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

5 AKRAI ŽEMĖS

Viena mylia į šiaurę nuo Lemont prie Downers Grove kelio, 6 kambarių stuba, 1,000 kvadr. pėdų vištinkas, giliai grežtas šulinys, elektra, smala piltas kelias, arti mokyklų, bažnyčių ir transportacijos. Kaina \$10,500.

TUOJ GALITE UŽIMTI. Taipgi 5 akrai žemės toje pačioje apylinkėje, žemė dirbama, gera vieta namų statybai. Kaina \$2,490. Atsiuškite:

WILLIAM SUHR,

41 CUSTER ST. LEMONT, ILL. arba

Tel. Lemont 151-R, po 6:00 vakare.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam NAMUS, biuznius, lotus, farmas ir maioname kas ką turite. Apraudojame nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reiklia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai pataršausime visuose eikluose.

PAUL M. SMITH & CO., 6247 SO. KEDZIE AVENUE. Telefonas HEMLOCK 0680. arba GHOVehill 6343.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

4 FLATU MORINIS NAMAS, 2-6, 1-5 ir bučernė. Savininkai šaukite: PROspect 4814.

DUGELIS BARGENAS!

TURI BUTI PARDUOTA I 10 DIENŲ.

Tavernas ir 16 kambarių ruiming house, labai geras biuznis, priežastis — apleidži Chicago. Galima pirkti su namu arba namą ir renduoti fikserius. Kreipkitės po 7 vakarais. 2113 SO. HALSTED ST.

BRIGHTON PARK

2666 W. 39th Place 2 šeimui mūrinė cottage, 6 kambariai pirmame aukšte, 3 gambariai viškuose, pečių šildoma, vanos abiejuose aukštuose, linksmūs šviesūs, oringi kambariai, platus lotas 40x125, 2 karų medinis garažas, arti mokyklų, bažnyčių ir krautuvė distrikto, puiki transportacija. (Malonėkite netrukdyti gyventojai). Bargas. Lengvais išmokėjimais.

SHULMISTRAS & CO. 4004 Archer Ave. Phone LAF. 6300.

GRAŽUS MURINIS namas South West Side.

Krautuvė ir 7 flatai, garų šildomas. Tikras bargas. Matykite: A. M. MASULIS, 6540 So. Western Ave. REPublic 5550.

30x125 LOTAS ARTI Marquette Parko.

Kaina \$1,650. A. M. Masulis 6540 So. Western Ave. REPublic 5550.

REZIDENCIJA 8 KAMBARIŲ, 3 lotai 75 pėdų pločio, visur kieto medžio grindys, garų šildoma, venetian blinds, skrynai, 1 karo garažas. 2716 West 39th Place. Savininkas gyvena greta, 2720 W. 39th Place, 1 aukštas.

Labai greitam pardavimui, savininkas išvažiuoja į Floridą. Butas yra visai tuščias, galima tuojau kraustyti.

9 KAMBARIŲ REZIDENCIJA, 2 vanos, 2 garažai, 50 pėdų lotas, privatus asmuo, beveik paukos. 3637 W. 63rd Place. Dėl susitarimo šaukite: HEMLOCK 5129.

PARDAVIMUI SOUTHSIDE JE, krautuvė ir 4 kambarių flatas, karštų vandeniu šildoma, grosernės ir bučernės fikčerai su ekstra lotu ir garažu. Tik biskį imokėti. Rašykite STEVE EVANUK, ROUTE 1, Wisconsin Dells, Wis.

BARGENAS. PARDAVIMUI mažą insuliuotą stuba, Western suburb, ant mišku apaugusio loto 175x300 pėdų, arti greitų traukinių CAME važiavimo 50 minutės iki vidurmiščio. Nagingas asmuo gali perdirbti į gražų namą. Privatisko asmens užlaikomas. Atsiuškite: 7756 So. Keeler Ave., Chicago, Illinois.

RENDON PAVIENTAI KAMBARIAI remontuojami dėl gyvenimo, mokėtis labai prieinama. Taipgi 3 dubeltavi kambariai dėl gyvenimo. Visi furnišuoti, 1606 S. Halsted St.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA RENDON.

Geras biuznis. Galima pirkti ir namą. 561 West 14th Street.

KARČIAMA—TAVERN

Rendon, tinkama vieta, prie hotelio, prie gelžkelio, prie fabriku, žmonių netruksta. Dėl informacijų rašykite: Box 3033, Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

REPAIRS—IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

LIETUVIAI — Gal Jūsų Radio Serga?

Mes turime technišką žinojimą, įrankius ir patyrimą, kad padaryti jūsų radio geriausia. Visas mūsų darbas garantuotas.

BRIDGEPORT RADIO & APPLIANCE SHOP

736 W. 35th St. LAFAYETTE 3858.

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija Taipgi

Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bilė koki radio.

Tubas išdiriname dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonуйте mus šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET Tel. HEMLOCK 3352 CHICAGO 29, ILL.

STOGŲ DENGIMO

Ir Namų Apkalimo Patarnavimas ir ALUMINUM KOMBINACIJOS NUO AUDRŲ LANGAI J. ST. MIKUS Tel. REPublic 1769.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

5 AKRAI ŽEMĖS

Viena mylia į šiaurę nuo Lemont prie Downers Grove kelio, 6 kambarių stuba, 1,000 kvadr. pėdų vištinkas, giliai grežtas šulinys, elektra, smala piltas kelias, arti mokyklų, bažnyčių ir transportacijos. Kaina \$10,500.

TUOJ GALITE UŽIMTI. Taipgi 5 akrai žemės toje pačioje apylinkėje, žemė dirbama, gera vieta namų statybai. Kaina \$2,490. Atsiuškite:

WILLIAM SUHR,

41 CUSTER ST. LEMONT, ILL. arba

Tel. Lemont 151-R, po 6:00 vakare.

MARQUETTE PARK

5 ir 4 kamb. mūrinis namas, platus lotas, garažas. Tik \$10,500.

4 flatai mūrinis, kampas, po 5 kamb. flatai, įėjimas tuojau. Kaina \$25,000. Bargas.

5 kamb. mūrinė bungalow, gražioje vietoje, moderniška, gasų apšildoma, tile. Kaina \$13,500.

Savininkas greitai apleidžia Chicago ir greitai nori parduoti Marquette Parko apylinkėje tuščia 37½x125. Pigi!

Teisingas Patarnavimas. CHAS. URNICH-URNIKAS 2500 W. 63rd St. PROspect 6025.

3 AUKŠTU MURINIS NAMAS, 6-4 kambarių apt., pečių šildomas, garažas, kaina \$10,000. 941 W. 33rd St. Tel. YARds 7324.

PARSIDUODA MURINIS biuznias namas, biuznis išreduotas penkiems metams, 6 kambarių flatas savininkui viršuj, karštų vandeniu šildomas, insuliuotas stogas, platus lotas, 2 karų mūrinis garažas. Kaina \$22,000. 2715 West 43rd Street.

TUOJ GALITE UŽIMTI 5 kambarių mūrinį namą, georgian, 6 metų senumo. Venetian blinds, nuo audros langai ir visur sieteliai. Karšto oro termostat šiluma, 2 karų garažas, pievelė, didelis lotas. 4335 SO CHRISTIANA AVE.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

18 AKRŲ YRA DAUG MEDŽIŲ, graži 5 kambarių stuba, sklepas, 2 cottages, furnišuota, 1,500 pėdų ežero pakraščio. GROVER ADAMS, Route 1, Hartford, Michigan.

20 AKRŲ FARMA, 6 kambarių stuba, vana, moderniška, barnė, garažas, kornams crib, vištinkas, brooder house, 1 mylia į šiaurę ir ½ mylios 1 rytus nuo Bridgeman. A. W. MENSINGER, Bridgeman, Michigan.

40 AKRŲ FARMA, GERA PRODUKTINGA žemė, tinkama soy beans ir kornams, \$3,000 cash. Apie 35 mylios nuo Chicagos, 5 mylios South, North Judson, Pulaski County. Matykite savininką 1 val. popiet šeštadienį, jis nuves jus į farmą. GABRIEL VAS, 9347 Lyon Ave.

FUR COATS—FOR SALE

Kailiai—Pardavimui

PARDAVIMUI JUODAS Persian paw kautas, mieroos 40. Nebrangiai. 6550 So. Union Ave., 1 aukštas.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDON PAVIENTAI KAMBARIAI remontuojami dėl gyvenimo, mokėtis labai prieinama. Taipgi 3 dubeltavi kambariai dėl gyvenimo. Visi furnišuoti, 1606 S. Halsted St.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA RENDON.

Geras biuznis. Galima pirkti ir namą. 561 West 14th Street.

KARČIAMA—TAVERN

Rendon, tinkama vieta, prie hotelio, prie gelžkelio, prie fabriku, žmonių netruksta. Dėl informacijų rašykite: Box 3033, Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

REPAIRS—IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

LIETUVIAI — Gal Jūsų Radio Serga?

Mes turime technišką žinojimą, įrankius ir patyrimą, kad padaryti jūsų radio geriausia. Visas mūsų darbas garantuotas.

BRIDGEPORT RADIO & APPLIANCE SHOP

736 W. 35th St. LAFAYETTE 3858.

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija Taipgi

Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bilė koki radio.

Tubas išdiriname dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonуйте mus šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET Tel. HEMLOCK 3352 CHICAGO 29, ILL.

STOGŲ DENGIMO

Ir Namų Apkalimo Patarnavimas ir ALUMINUM KOMBINACIJOS NUO AUDRŲ LANGAI J. ST. MIKUS Tel. REPublic 1769.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

MARSHALL FIELD & COMPANY

NUOLAT DARBAS MUSŲ RETAIL

ISDIRBINĖJIMO DIVIZIJOJ:

• Oriental Rug Repairer

• Apprentice sewers

• Pressers

• Silver Polisher

• Tailors

• Silver Engraver

• Jewelry Repair Man

• Silversmith

• Leather Stamper

• Candy Maker-Helper

• Ice Cream Maker

• Sewing Machine operators

• Sprayer.

NUOLAT DARBAS. KRAUTUVĖJ

NUOLAIDOS PRIVILEGIJOS.

MEDIKALĖ ATYDA

Liberališkos įvairios naudos.

Employment Office, 3 aukštas

111 N. STATE ST.

BUS BOYS

INDŲ PLOVEJŲ

Nereikia dirbti sekmadienį. Duodamas valgis ir uniformos.

GEROS VALANDOS. GERA ALGA

HARDING'S

68 W. MADISON ST.

DIENINIŲ HOUSEMEN

Pasitraukimo iš darbo naudos. Gyvybės ir hospitalizacijos apdraud. Krautuvėj nuolaidų privilegija.

Kreiptis į 5-tą aukštą Personnel Office

MARSHALL FIELD & COMPANY

EVANSTONE KRAUTUVĖ

CHURCH & SHERMAN,

PLUMBERIŲ, NORTHWEST IR southwest side. Ilgam laikui projektai. Puikioms darbo sąlygoms. MULberry 2728.

MARSHALL FIELD & COMPANY

Turi nuolat darbus DIENOMIS ARBA NAKTIMIS

• SWEEPERS

• MOPPERS

• SCRUBBERS

Aprauda, hospitalizacija.

Krautuvėje pirkiniams nuolaida, apmokamos atostogos, ligoje

pašalpa.

Atsiuškite 3-čios lūbos

111 N. STATE

LUGGAGE DIRBĖJO

Išdirbinėtojas norėtų, kad būtų patyres atlikti visa darba. Ir prižiūrėti kitus.

G. EDWARDS

GRACE HOTEL, 75 West Jackson

Reikia dženitorių

Apvalyti stiklus ir medžio darba ofisų name. Turi būti blaivūs ir nuolatiniai darbininkai. Gera darbo aplinka.

POWERS BUILDING

4010 West Madison St. Klauskite: Mr. Murphy.

SHIPPING ROOM DARBININKŲ

stiprių jaunų vyrų, \$1.10 per valandą prađiai. Atsiuškite: BRUNS & COLLINS 1455 So. Michigan Ave.

INDŲ PLOVEJŲ PATYRUSIŲ

Nuolat darbas. Gera alga ir geras valgis. Atsiuškite: EDGEWATER HOSPITAL 5700 N. Ashland Ave.

PORTERIŲ

Dienomis arba naktimis darbas. 5 dienas, 40 valandų per savaitę. NUOLAT DARBAS. GERA ALGA. Krautuvėj pirkiniams nuolaida ir kitos privilegijos.

Atsiuškite: Employment Office 11th Floor Wabash

Mandel Brothers

STATE and MADISON STS.

SKUBIAI REIKALINGAS KARPENTERIS

Marquette Parko apylinkėje prie naujų namų statymo. Darbas ilgam laikui. 3 darbininkai galės dirbti iki 48 valandų savaitėje. Taipgi geistina patyrusių karų karpenterių. Išmokti prie namų statymo. Geras atlyginimas ir gera progą išmokti gerą amatą. Šaukite: REPUBLIC 0017.

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

Reikia Real Estate Pardavinėto